

Bratislavský KURIÉR®

denné aktuality na www.bakurier.sk

Prišlo o 64 % menej turistov

Pandémia výrazne ovplyvnila tohtoročnú turistickú sezónu v Bratislave. Zvedaví zahraniční turisti sa v uliciach hlavného mesta neprechádzali. Najskôr kvôli zatvoreným hraniciam, neskôr z opatrnosti. Hlavné mesto malo pred sebou neľahkú úlohu prilákať slovenských turistov. Tí totiž volili ako miesto dovolenky hory alebo kúpele. Nová situácia však ponúkla možnosť domácim turistom objaviť nepoznané zákutia Bratislavy.

Nezvyčajná sezóna

Na budovaní cestovného ruchu sa podieľa aj mestská organizácia Bratislava Tourist Board (BTB). Túto sezónu sa nečakane musela prispôbovať novým okolnostiam. Zmenilo sa nielen správanie ľudí, ale hlavne návštevnosť v hlavnom meste. Ako uvádza jej predseda predstaviteľ BTB **Vladimír Grežo** „táto sezóna sa nedá s ničím porovnať. Ani s tými predchádzajúcimi sezónami. Nie je to vývoj, ktorý sa dá v rámci cestovného ruchu spojiť s nejakými dátami. Pandémia zmenila všetky doterajšie nastavenia. Zrazu, akoby sme čítali úplne inú knihu.“

Čo hovoria čísla

Po úspešnej sezóne v roku 2019, ktorá lámala rekordy v počte návštevníkov, priniesol rok 2020 uhorkovú sezónu. Nízky počet návštevníkov pocítili všetci. Majitelia a prevádzkari barov, reštaurácií, kaviarní, ubytovacích zariadení, ale aj mesto.

(pokračovanie na str. 5)

Bratislavským školám chýbajú stovky učiteľ'ov

Tému sa venujeme na str. 4 a 5

Mesto našlo státisíce eur na lavičky

Už v priebehu nadchádzajúcich týždňov vedenie hlavného mesta vyhlási verejnú obchodnú súťaž na dodanie nového exteriérového mobiliáru, ktorým sa inšpirovalo v Prahe. **Hodnota zákazky sa má pohybovať v státisícoch eur.**

V súčasnosti prebieha sumarizácia podkladov na jej vyhlásenie. V praxi to znamená, že mesto doplní oddychové zóny v uliciach o tisíc nových lavičiek, o nové smetné koše a o cyklostojany. Nebolo by na tom nič zvláštne, ak by

nešlo o investíciu, ktorej

odhad sa pohybuje v státisícoch eur a navyše bude realizovaná v časoch, kedy zo strany vedenia mesta pravidelne počúvame o zásadných výpadkoch príjmov v mestskej kase.

Metropolitný inštitút Bratislavy pripravil koncept rámcovej zmluvy na dodanie prvkov spomínaného mestského mobiliáru. „Stále platí, že najlepšia vakcína je disciplína a dodržiavanie pravidiel - či už ide o verejné priestranstvo alebo pohyb v uzavretých priestoroch, kde je riziko nákazy výrazne vyššie.

(pokračovanie na str. 11)

Bratislavčanom sa dýchalo ľahšie

Bratislava nepatrí medzi najkritickejšie mestá z pohľadu kvality ovzdušia na Slovensku. Napriek tomu sa predpokladá, že **v hlavnom meste kvôli znečistenému ovzdušiu ročne predčasne zomrie okolo 1500 ľudí.** Spolu s našimi susedmi Poľskom, Maďarskom a Českou republikou, patríme ku krajinám s najviac znečisteným ovzduším v Európskej únii.

Na extrémne prípady znečistenia upozorňuje smogový varovný systém

Na výrazne negatívne

zmeny v ovzduší upozorňuje v Bratislave, ako aj vo zvyšku Slovenska, smogový varovný systém. Najčastejšie dochádza k vyhláseniu výstrah v zimných mesiacoch. Týka sa štyroch sledovaných látok PM10, Ozón, oxid siričitý a oxid dusičitý. Na Slovensku rozlišujeme dva stupne upozornení na zhoršenú kvalitu ovzdušia. Prvý nazývame informačný prah a druhý výstražný prah. O prekročení informačného prahu vydáva SHMÚ oznámenie o vzniku smogovej situácie.

(pokračovanie na str. 6)

Rozdielny prístup samospráv k šetreniu?

Najhorší scenár v súvislosti s ekonomikou mesta a pandémiou je podľa vedenia mesta až výšky 45 miliónov eur. Následkom toho sa vedenie mesta i jednotlivé mestské časti rozhodli stopnúť viaceré plánované projekty.

Staré známe, ktoré všetci poznajú, ale znie **"ak treba v živote začať šetriť, tak v prvom rade od seba"**.

A tak nás zaujímalo, aký dopad bude mať uťahovanie opaskov na chod jednotlivých mestských a miestnych úradov, resp. zamestnaneckého stavu našich najväčších mestských častí ako sú **Petržalka** a **Ružinov**, vedenia **Bratislavského samosprávneho kraja**, **magistrátu Bratislavy** a pre porovnanie sme oslovili i mesto **Trnava**.

BSK: Prvé škrtky začali od zamestnancov.

Ak by sme v tomto ohľade mohli udeliť ocenenie za najzodpovednejší prístup, zrejme by si ho odnieslo vedenie Bratislavského samosprávneho kraja, ktoré očakáva výpadok z príjmov vo výške 8 miliónov eur. Už pri celoplošnom zavádzaní opatrení proti prvej vlne ochorenia Covid-19 totiž BSK pristúpilo na uťahovanie si (aj) vlastných opaskov, ako by sa od každého správneho hospodára očakávalo. „BSK v rámci prvej vlny Covid-19 pristúpil k viacerým opatreniam, medzi inými k celoplošnému zníženiu platiev zamestnancov o 10 %. V oblasti šetrenia mzdových nákladov podnikol BSK aj ďalšie kroky. Pracovné miesta zamestnancov, ktorí odišli (odchod na materskú dovolenku, dôchodcovia, na základe dohody o skončení pracovného pomeru) sa neobšadujú,“ priblížila hovorkyňa úradu pod vedením Juraja Drobu.

(pokračovanie na str. 8)

Miroslava Šavelová:

„Po 30-tich rokoch odchádzam spokojná a s dobrým pocitom“.

Na čele ZOO Bratislava stála bez pár mesiacov neuveriteľných tridsať rokov. Od roku 1991 sa **Miroslava Šavelovej** podarilo v hlavnom meste vybudovať obľúbenú voľnočasovú lokalitu, ktorá každoročne privíta až 300-tisíc náv-

števníkov. Od prvého októbra ale post riaditeľky zoologickej záhrady opúšťa, a tak nás zaujímalo, s akými pocitmi.

Keď ste na post riaditeľky zoologickej záhrady v hlavnom meste nastúpili, tak bola v

príšernom stave. Bez chodníkov pre návštevníkov, chýbali časti oplotenia, atď. Dnes je to vybudovaná oáza pokoja, ktorú radi vyhľadávajú najmä rodiny s deťmi. V akom rozpočte odchádzate z postu riaditeľky?

Asi je to spokojnosť a dobrý pocit, že za mnou v ZOO Bratislava zostane kus práce. Za tie roky sa nám s kolegami podarilo veľmi veľa úžasných vecí a aj napriek mnohým prekážkam sme v našom hlavnom meste vybudovali krásne miesto pre ľudí aj zvieratá.

Čo vás najviac pri obzretí späť teší?

Mám radosť z každého úspechu, postaveného chovného zariadenia, či nových prírastkov.

(pokračovanie na str. 9)

Udialo sa v meste

Plánujú postaviť ďalšiu výškovú budovu

Na bratislavských Nivách plánuje developer Immacap Invest III vybudovať administratívnu budovu s názvom The Mill. S výškou takmer 70 metrov má stať na križovatke Plynárskej i Mlynských nív a bude pokračovaním okolitej biznis zóny. Nahradiť má súčasný skladovo-administratívny areál, ktorý sa má asanovať. Stavbu v hodnote 50 miliónov eur plánuje investor dokončiť v toku 2023.

Berka odstúpil z klubu Team Vallo

Bratislavský mestský poslanec Adam Berka, ktorého pozitívne testovali na ochorenie COVID-19, ponúkol, že odstúpi z mestského poslaneckého klubu Team Vallo. Berka podľa hovorkyne mesta nechcel, aby jeho správanie, ktoré vyvolalo vlnu kritiky, ľudia stotožňovali aj s ostatnými členmi klubu Team Vallo. Mesto jeho rozhodnutie akceptovalo, pričom poslancom ostáva aj naďalej.

Nové Mesto obnovilo linku seniorom

Bratislavské Nové Mesto v súvislosti s aktuálnou situáciou okolo nového koronavírusu obnovuje špeciálnu telefonickú linku pomoci osamelým seniorom. Osamelí seniori môžu volať v pracovné dni od 8.00 do 14.00 h. Senior linka je k dispozícii na telefónnom čísle 0904 031 417. Pomocť seniorom sú na linke pripravené pracovníčky sociálneho oddelenia novomestského miestneho úradu.

DPB nasadzuje 11 nových autobusov

Dopravný podnik Bratislava (DPB) rozširuje vozový park o 11 autobusov dĺžky 18 metrov značky Solaris so špeciálnou úpravou na prevoz objemnejšej batožiny. Nové autobusy nasadzuje na linku 61, ktorá spája bratislavské letisko s Hlavnou stanicou. Od septembra by mala zároveň táto linka premávať so zhusteným intervalom. Cena nových autobusov je 3,5 milióna eur, išlo o priamu dotáciu z mestského rozpočtu.

Ďalšie nové autobusy nebudú

Dopravný podnik Bratislava (DPB) nemá v súčasnosti vyhradené investičné kapitálové zdroje na plánovaný nákup nových autobusov. Potvrdil to dopravca s tým, že pandémie zasiahla mesto a DPB výpadkom tržieb. Plánovaný nákup 81 kľbových autobusov sa zatiaľ odkladá. Kúpa 11 nových vozidiel, ktoré uviedli do prevádzky v septembri, sa uskutočnila ešte pred mimoriadnym stavom v súvislosti s pandemiou.

Električky by mali ísť už koncom októbra

Električková doprava po zrekonštruovanej Dúbravsko-karlovej radiále bude spustená od 26. októbra v celom úseku od tunela až do Dúbravky. Informoval o tom Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy. Preberať stavbu električkovej trate vrátane všetkých zastávok začne magistrát 15. októbra. Bude nasledovať kolaudácia a prví cestujúci po zrekonštruovanej radiále sa prevezú v pondelok 26. októbra.

Vodné a stočné v regióne BVS porastie

Ceny vodného a stočného v regióne BVS sa od 14. 8. 2020 zmenili. Oproti očakávanému rastu o 2,5 eura pre priemernú trojčlennú rodinu za mesiac, sa náklady zvýšia o približne 1,5 eur mesačne. Vyplyva to z rozhodnutia Úradu pre reguláciu sieťových odvetví, ktorý valorizoval ceny pre BVS prvýkrát od roku 2014. Vďaka novým cenám bude môcť BVS okamžite začať s modernizáciou infraštruktúry.

Mesto spúšťa Mestský bazár

Hlavné mesto v spolupráci s OLO organizuje svoj prvý Mestský bazár. Záujemcovia môžu nepotrebné, ale stále použiteľné veci prinášať do zberu, ktorý bude prebiehať v centrále OLO vo vyhradených časoch počas septembra. Následne si bude možné tieto veci zakúpiť za symbolické ceny na Mestskom bazári, ktorý mesto plánuje na druhý októbrový víkend na Bazovej 8 v sídle mestského komunálneho podniku.

Bratislavský kuriér PO NOVOM

Vážení čitatelia, prihovárame sa Vám po niekoľko mesačnej odmlke spôsobenej jarnou neľahkou situáciou, ktorá sa dotkla takmer všetkých odvetví. Čas sme však využili na to, aby sme Vám od septembra mohli priniesť ešte atraktívnejší obsah, na väčšom priestore a s vyššou pridanou hodnotou. Veríme, že dokážeme naplniť v tlačenej verzii, ale aj v online priestore, Vaše očakávania. Bude radi, ak sa stanete spolutvorcami obsahu a podelíte sa s nami o témy, na ktoré by ste chceli poukázať.

*Ďakujeme
Vaše mestské noviny*

Máte zaujímavú tému? Staňte sa našimi ďalšími očami v teréne. Vaše námety posielajte na: redakcia@bakurier.sk

Mesačník **Bratislavský kuriér** vydáva Staromešťan, s.r.o. (Sedlárska č. 8, 811 01 Bratislava, IČO: 36842834)

Šéfredaktor: Peter Kimijan, sefredaktor@bakurier.sk, Redakcia: Jana Pohanková, Monika Grznárová, Veronika Trojanová. E-mail: redakcia@bakurier.sk.

Inzercia: inzercia@bakurier.sk. Grafika: Rastislav Biznár, r.biznar@gmail.com. Tlač zabezpečuje CROMWELL a.s. Registrované MK SR: EV3820/09. ISSN 1338 - 1830.

Distribúcia: vlastné stojany a na frekventovaných miestach Bratislavy - 74 lokalít. Vychádza v náklade 80 000 kusov. Najbližšie číslo vychádza 7. 10. 2020

Lekáreň u Salvátora

Čo napokon v budove bude a koľko to bude mesto stáť, je zatiaľ nejasné

Pôvodná je iba dlažba a stropná štukatúra. Už ani rozložením miestností nie je v pôvodnom stave a navyše vzácny pôvodný mobiliár sa nachádza niekde na Slovensku, v rukách súkromného vlastníka,“ priblížil nám súčasný stav historik dejín z Múzea mesta Bratislava, **PhDr. Štefan Holčík, CSc.**

Otázna investícia v čase krízy

Vybrali sme sa pozrieť si aktuálny stav tohto historického skvostu na vlastné oči a musíme uznať, že budova je to úchvatná. No už na prvý pohľad je zrejmé, že nutne vyžaduje komplexnú rekonštrukciu, a tá bude enormne nákladná. Otázkou preto zostáva, prečo sa do takto drahej investície rozhodlo súčasné vedenie mesta ísť, dokonca v časoch korony, kedy bude v mestskej kase potrebné každé euro navyše. „Nerozumiem tomuto zámeru mesta. V minulosti, naopak, nebolo v záujme mesta odkúpiť túto historickú budovu, keďže jej kúpa a následná oprava by Bratislavčanov stáli obrovské peniaze, a tie predsa v rámci mesta možno investovať efektívnejšie,“ neskrýval rozhorčenie historik Holčík.

Súčasný stav mesta pod primátorom Matúšom Vallom i mestskí poslanci, majú ale na vec iný názor, následkom čoho ešte počas májového rokovania mestského zastupiteľstva odhlasovali trojpäťtinovou väčšinou odkúpenie 50 % podielu budovy Lekárne u Salvátora z rúk súkromného vlastníka, čím sa mesto stalo jej stopercentným vlastníkom. Výmera celej stavby je 242 m² a cena za 50 % podiel bola znaleckým posudkom určená na 372 758,44 eur. Budovu získala Bratislava do vlastníctva zámenou za nebytový priestor na Panskej ul. 2 a predajom rozostavaného skeletu vodojemu z 80-tych rokov v MČ Devín.

Múzeum bez histórie alebo nákup histórie za státisíce?

„Hlavné mesto má záu-

vátora, tak v prípade, že v ňom mesto zriadi múzeum, tak to z múzejného hľadiska nemá žiadny význam. Priestor už dávno nie je pôvodný, opakova-

v objekte opäť lekáreň alebo výstavný priestor, závisí od rokovania,“ dodala hovorkyňa magistrátu hlavného mesta, Katarína Rajčanová.

"Prípadná kúpa pôvodného mobiliáru od súkromného vlastníka môže vyjsť na ďalšie státisíce eur, respektíve na sumu blížiacu sa k miliónu eur."

historik
Štefan Holčík

jem budovu zrekonštruovať. Naším hlavným zámerom je, aby bola otvorená a prístupná pre Bratislavčanov a ďalších návštevníkov mesta. To sa udeje hneď po vyčistení a základnej oprave objektu, kedy tam plánujeme otvoriť výstavu o histórii domu aj lekáreň,“ spresnila záujmy vedenia mesta hovorkyňa magistrátu, Katarína Rajčanová. Z čoho pritom mesto plá-

ne bol prestavaný, navyše z pôvodného vybavenia v ňom zostala už len dlažba a stropná štukatúra. To je všetko. Prípadný návštevník v priestore tým pádom už tú históriu, pre ktorú múzeá vznikajú, nenájde. A aký to má potom význam? Ten priestor bude prázdny, ak mesto nezakúpi od súkromného vlastníka aj pôvodný mobiliár, o ktorý sme v rámci privatizačných rokov pri-

Problémoví obyvatelia vrchných poschodí

V neposlednom rade si s kúpou zvyšnej polovice budovy Lekárne u Salvátora pripísalo mesto na svoje ramená ďalšiu záťaž, a to v podobe presídlenia súčasných obyvateľov historického objektu. Inými slovami, ešte pred tým, než sa na budove začnú realizovať rekonštrukčné práce, bude nevyhnutné vysťahovať pôvodných obyvateľov a na náklady mesta im nájsť náhradné strechy nad hlavou. „Všetky nájomné vzťahy boli ukončené výpoveďou podielového spoluvlastníka hlavného mesta v zmysle zákona č. 260/2011 Z. z. Na základe uvedeného môžeme hovoriť v súčasnosti o užívateľoch bytov. Časť z nich má priznaný ná-

nuje financovať následnú nevyhnutnú rozsiahlu rekonštrukciu celej budovy, ktorá sa s najväčšou pravdepodobnosťou môže pohybovať v státisícoch eur, známe nie je.

Bratislavský patriot a uznávaný historik totiž nevidí logiku ani v záme- re mesta vlastniť budovu preto, aby mohlo byť v priestoroch bývalej lekáreň vytvorené vizuálne múzeum bez pôvodného vybavenia. „Ak sa bavíme o priestore Lekárne u Sal-

šli,“ doplnil docent Holčík.

Pôvodný nábytok je v rukách súkromníka

„Pôvodný mobiliár je v rukách súkromného vlastníka, s ktorým sa mesto aj v minulosti kontaktovalo. Mesto má záujem získať aj mobiliár s cieľom čo najvernejšie zachovať unikátny génus loci tohto priestoru. Prípadná dohoda v budúcnosti bude závisieť od ponúkaných možností. To, či bude

rok na bytovú náhradu a čakajú na pridelenie náhradného nájomného,“ potvrdila pre Bratislavského kuriéra Rajčanová v mene magistrátu.

Ako sa bude vyvíjať osud budovy Lekárne u Salvátora, ktorá predstavuje akýsi lokálny symbol nielen pre Staromešťanov, budeme sledovať.

Veronika Trojanová
(foto MT, Hl. mesto)

Zatiaľ čo predchádzajúce vedenia hlavného mesta sa z hľadiska šetrenia rozpočtových prostriedkov chcelo skôr zbaviť svojho 50-percentného vlastníckeho podielu budovy na Panskej ulici číslo 35, súčasné vedenie sa rozhodlo, naopak, pre jej 100-percentné vlastníctvo.

Dočkáme sa vďaka tomu znovuvytvorenia legendárnej Lekárne u Salvátora alebo napokon dostane historický priestor celkom iné využitie?

Ruku na srdce. Koľkí z nás prejdú denne okolo a ani nám pritom nenapadne, akú vzácnosť sme práve bez povšimnutia minuli. Novorenesančnú budovu, v ktorej sídlila pre-

slávená apotéka, nechal v roku 1904 postaviť lekárnik Rudolf Adler. Vrchné poschodia tvorili byty a na prízemí fungovala celých 102 rokov prevádzka už spomínanej Lekárne u Salvátora, ktorá bola definitívne zatvorená v roku 1996.

Kultúrna pamiatka v dezolátnom stave

Budova je to síce krásna a z historického hľadiska vzácna, keďže ide o národnú kultúrnu pamiatku. No zároveň je v dezolátnom stave, byty v nej obývajú nájomníci a priestory niekdajšej lekáreň boli medzicasom prestavané pre účely baru a ktovie čoho ešte.

„Z pôvodného vybavenia v bývalej lekární nezostalo takmer nič.

Bratislavským školám chýbajú stovky učiteľov

Začiatok školského roka v Bratislave opäť pripomenul deťom, rodičom, učiteľom, ale najmä zriaďovateľom, že problém s nedostatkom učiteľov opäť narástol. Mestské časti navyše zápasia s nedostatočnou kapacitou tried, ktorá sa pomaly ale isto presúva zo škôlok aj na základné školy. Samosprávy však majú v mnohom legislatívou zviazané ruky a v tomto roku navyše zápasia s výpadkami financií. Svetlo na konci prehlbujúceho sa tunela dokáže rozsvietiť jedine štát.

Každoročne sa opakuje rovnaký scenár. Riaditeľia zúfalo hľadajú náhradu za tých, ktorí odišli do dôchodku, prípadne na materskú dovolenku či na lepšie platené miesto v súkromnej sfére. Tento trend sa medziodobne zhoršuje, a tak sa bratislavské mestské časti snažia o zatriaktivnenie ponúk cez rôzne benefity, aby učiteľov prilákali.

Škôlky "praskajú vo švíkoch", vo viacerých bratislavských častiach chýbajú kapacity

Výnimkou sú mestské časti, kde v uplynulých rokoch neprebehlo stavebné boom, prípadne kde nepočítajú s masívnou výstavbou ani v najbližších rokoch. V ostatných sa situácia výhľadovo zhoršuje a hľadajú sa dočasné aj koncepčné riešenia. Komplikácie vo všetkých mestských častiach čiastočne riešia rodiny s deťmi bez trvalého bydliska v danej časti, ktoré sú tým pádom bez nároku na miesto v predškolskom zariadení.

Napríklad v **Záhorskej Bystrici** sa tento rok o škôlku uchádzalo 168 detí. Iba niečo vyše sto splnilo kritéria pre udelenie miesta (vek a trvalý pobyt). "Zo 101 detí sme však prijali iba 67," spresňuje hovorkyňa Záhorskej Bystrice, Silvia Vnenková. Celkovo tak zamietavú odpoveď dostalo vyše sto rodín. Nové triedy tu majú pribudnúť až v súvislosti s ďalším developerským projektom.

Na opačnom konci Bratislavy, v **Podunajských Biskupiciach** sa situá-

cia vyvíja podobne. Počet všetkých žiadostí prevyšoval kapacity materských škôl. Hovorkyňa Podunajských Biskupíc, Martina Fröhlich Činová, uviedla, že neprijali cca 40 detí, ktoré dosiahnu tri roky k 31. augustu 2020.

Inak to nie je ani v mestskej časti s najväčším počtom obyvateľov v Bratislave. V **Petržalke** rezonuje predovšetkým problém s kapacitnými možnosťami materských škôl, ktoré sú nepostačujúce. "Do materských škôl sme pre nový školský rok 2020/2021 prijali 868 detí (predškôlkov sme prijali všetkých). Nepodarilo sa nám umiestniť 770 detí," informuje o významnom počte neprijatých detí hovorkyňa mestskej časti Mária Halašková.

o dve triedy v MŠ Iljušino-va a dve triedy v MŠ Pifflova.

Dobré správy počujú len málokto bratislavských rodičov. K tým, čo s umiestnením nemajú problém patria rodiny z **Devínskej Novej Vsi**, či **Karlovej Vsi**. "Máme umiestnené všetky deti, ktoré dovŕšia 3 roky do konca augusta 2020 s trvalým pobytom v Karlovej Vsi. Aj niektoré, ktoré dovŕšia 3 roky do decembra 2020," dodáva Branislav Heldes, hovorca Karlovej Vsi.

Bez koncepčného prístupu sú na rade školy

V školách je situácia trochu lepšia, aj keď určite nie ideálna. Preplnené škôlky s nedostatočnými kapacitami v mnohých lokalitách

hradných priestoroch, iné idú nadoraz a sú aj také, v ktorých vďaka developerským projektom o desiatky vzrástol počet "spádových detí" a nedokázali kapacitu pokryť. Deti tak presúvali do inej školy.

Úlohou samosprávy je zabezpečiť vytváranie dostatočnej infraštruktúry, ale deje sa tak?

V Ružinove prinesie množstvo investičných projektov na trh tisíce nových bytov. V júni tohto roka vydala mestská časť Konceptiu rozvoja kapacít materských a základných škôl v mestskej časti Bratislava-Ružinov, ktorá na problém poukazuje: "Vzhľadom na odhadovaný demografický vývoj je možné očakávať, že zatiaľ čo pri materských školách dochádza ku kulminácii dopytu zo strany rodičov v súčasnosti, resp. nastane v najbližších rokoch, zvýšený tlak na kapacity základných škôl bude pretrvávajúť ešte prinajmenšom v najbližších 10 - 15 rokoch," uvádza správa.

Podobnú situáciu naznačuje aj štúdia v **Lamači**. Podľa nej budú v najbližších rokoch predmetné cieľové vekové skupiny narastať, čo bude mať za následok zvýšený nárast dopytu po materských školách a základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti. Marína Gorghetto, z referátu komunikácie mestskej časti Lamač, informuje, že mestská časť sa už situáciou zaoberá. "Z uvedeného dôvodu už v súčasnosti mestská časť túto situáciu rieši a to v oblasti primárneho vzdelávania plánovaním vybudovania nadstavby a prístavby budovy základnej školy a v

predprimárnom vzdelávaní otvorením novej materskej školy od školského roku 2021/2022 v lokalite Bory."

Koncepcie sú ale väčšinou na papieri, konkrétne riešenia prichádzajú len čiastkovo, alebo sa hýbu pomaly. Za zásadný posun môžeme vnímať aspoň to, že ich už niektoré mestské časti majú na stole.

Bratislave chýbajú stovky pedagogických a nepedagogických pracovníkov

Druhou veľkou témou sú zamestnanci škôl. Aj o nedostatku kvalifikovaných pracovných síl v školstve sa hovorí dlhšie, preto sme

základných školách až okolo 40 pedagogických a nepedagogických zamestnancov. "Ide najmä o špecializácie ako matematika, fyzika, chémia, informatika, ale aj špeciálni pedagógovia," povedala pre agentúru TASR Tatiana Tóthová, riaditeľka komunikačného oddelenia mestskej časti Ružinov.

V mestskej časti **Karlova Ves** tomu nie je inak. Hovorca Branislav Heldes nás upozornil, že na prvom stupni chýbajú štyria učители, na druhom stupni traja. Všetko sú to pedagógovia so zameraním na informatiku, fyziku a fyziku v anglickom jazyku.

"Problém nedostatku pedagogických a odborných zamestnancov je celoslovenský problém, ktorý je na území Bratislavy a Bratislavského kraja najvýraznejší. Celkovo chýbajú hlavne učители matematiky, fyziky a chémie. Na území Bratislavy okrem nich sú to aj učители I. stupňa, vychovávateľia ŠKD a odborní zamestnanci - hlavne špeciálni pedagógovia. Školám však nechýba len tento personál, ale aj nepedagogickí zamestnanci - kuchárky, upratovačky, školníci. Problémom sú administratívni zamestnanci - ekonómky, personalistky-mzdárky a to hlavne kvôli nízkemu mzdovému ohodnoteniu. V školách hovoríme, že robíme nábor a nie výber zamestnancov."

Mgr. Alena Petáková
prezidentka Združenia základných škôl Slovenska

sa rozhodli pozrieť ako sa kapacity učiteľov v Bratislave vyvíjali tento rok. V tomto bode sa zhodnú takmer všetky mestské časti. Školám chýbajú učители, predovšetkým učители matematiky a fyziky. V niektorých väčších mestských častiach ide o desiatky pracovníkov.

Jednou z nich je aj bratislavská **Petržalka**. Tá má vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti 11 základných a 24 materských škôl. Spolu v nich absentuje 23 pracovníkov. "V základných školách chýbajú 9 učители na I. stupni, 3 učители na II. stupni ZŠ - najmä učители matematiky, fyziky a informatiky, 8 vychovávateľia v školských kluboch detí, 3 asistenti učiteľa," informovala Bratislavský kuriér Mária Halašková.

Ešte horšia situácia je v **Ružinove**, kde chýba na

Nedostatok je aj angličtinárov

Situácia je veľmi podobná aj v mestských častiach vzdialenejších od centra Bratislavy. V **Devínskej Novej Vsi** a **Lamači** momentálne chýbajú učители matematiky a fyziky a asistenti učiteľa.

Nedostatok učiteľov je dlhodobější problém aj v **Podunajských Biskupiciach**. V roku 2020 majú otvorené pozície pre pedagógov s aprobáciou matematika, angličtina, ale aj hudobná a telesná výchova ako aj pedagógov pre materské školy. "Minulý rok tu chýbali väčšinou pedagógovia pre 1. stupeň," Bratislavský kuriér o situácii v mestskej časti informovala hovorkyňa Martina Fröhlich Činová.

(pokračovanie na str. 5)

Rok	Počet detí
2010	542
2011	610
2012	576
2013	619
2014	681
2015	690
2016	700
2017	803
2018	816
2019	886

Počet šesťročných detí s trvalým pobytom
v m. č. Bratislava-Ružinov za kalendárny rok

K čiastočnému riešeniu situácie má do konca roka 2020 prispieť prírastok dvoch tried v MŠ Bohrova a následne sa bude pokračovať v rozširovaní kapacít

tých sú predzvesťou ako bude onedlho vyzerat situácia na základných školách. Niektoré školy už v súčasnosti riešia situáciu navýšovaním tried v ná-

Bratislavským školám chýbajú stovky učiteľov

(Dokončenie zo str. 4)

Riešenie musí prísť na celoslovenskej úrovni, benefity mestských častí nestačia

Problematický je odliv najlepších pedagógov do firiem, nízke platy, veľa učiteľov pred dôchodkom, profesia bez uznania spo-

ločnosťou. Povolanie učiteľ stratilo atraktivitu. Preto sa rôzne bratislavské mestské časti snažia zatriktívniť pozície a zabojujú o učiteľov cez rôzne benefity, ktoré im ponúkajú.

Petržalka poskytuje náborové príspevky, bezplatné jazykové kurzy aj

ubytovanie v nájomných bytoch či stredoškolských internátoch.

V **Starom Meste** je v prípade potreby k dispozícii ubytovanie v zrekonštruovaných priestoroch ubytovne na Hollého ulici. *"Aktuálne túto možnosť využívajú traja pedago-*

gickí zamestnanci MŠ a ZŠ," upozornil na benefity v Starom Meste Matej Števo, hovorca mestskej časti.

Podľa kapacitných možností ponúkajú v **Karlovej Vsi** aj v **Podunajských Biskupiciach** záujemcom ubytovanie v obecných

alebo služobných bytoch, v **Záhorskej Bystrici** prispieva mestská časť na odmeny učiteľov.

Slovensko má málo pedagógov aj napriek minuloročnému zvyšovaniu platov. Najhoršie je na tom Bratislavský kraj. Na portáli edujobs.sk, kto-

rý sa zameriava na prácu v školstve, bolo začiatkom septembra 2020 v Bratislavskom kraji **voľných 370 pracovných miest**.

Jana Pohanková
(iustr. foto TASR)

Prišlo o 64 % menej turistov

(Dokončenie zo str.1)

Počet návštevníkov za prvý polrok v porovnaní s minulým rokom klesol o takmer 64 %. Počet prenocovaní turistov sa znížil o necelých 60 %. Zatiaľ čo v roku 2019 od začiatku januára do konca júna navštívilo Bratislavu 620 908 turistov, v tom istom období v roku 2020 iba 224 059. Najväčší pokles bol zaznamenaný v apríli, kedy do hlavného mesta zavítalo len 1557 turistov, čo predstavuje pokles o takmer 99 %.

Mínusové čísla ukazujú aj mesiace máj a jún, kedy už

boli opatrenia voľnejšie. V máji predstavoval pokles návštevníkov takmer 95 % a v júni necelých 85 %. Úbytok bol zaregistrovaný najmä u zahraničných turistov. Predstavuje takmer 70 %. Tuzemských turistov bolo v hlavnom meste o 53 % menej ako vlni. Pokles turistov sa odrazil aj na tržbách za ubytovanie. V Bratislave poskytuje nocľah 266 ubytovacích zariadení, ktoré pocítili zníženie tržieb v prvom kvartáli o 24 % a v druhom kvartáli až o 94 %.

Vplyvom úbytku turistov prišla o balík peňazí aj mestská pokladnica. Za

daň za ubytovanie v letnej sezóne 2020 od júna do augusta vybralo mesto 408 712,42 eur. V tomto istom období minulý rok pribudlo do rozpočtu vďaka turistom 1 306 066,25 eur.

Jeseň plná prekvapení, ale aj overených kampaní

Úspešná a osvedčená kampaň Turistom vo vlastnom meste bude mať pokračovanie aj na jeseň. V súčasnosti BTB vytvára a točí videá o všetkých mestských častiach. Pripravuje sa prezentácia mestských častí a ich prehliadky, robia sa videoroz-

hovory so starostami všetkých mestských častí. Ako hovorí Vladimír Grežo pre Bratislavčanov je spoznávanie svojej mestskej časti aktuálna téma: *"Ľudia potrebujú niekam chodiť. Už nedokážu sedieť ďalší polrok doma a tváriť sa že online to univerzálne vyrieši a zachráni. Potrebujú sa niečoho dotknúť, niečo vidieť. Drobné výlety určite zachováme, aby sme pomohli aj domácomu mestskému prostrediu."*

V rámci kampane 72 hodinové mesto pokračuje BTB v spolupráci so skupinou S hudbou vesmírnou a pripravuje nasadenie

ďalších videí s jesennou a zimnou tematikou, ktoré ak to podmienky opatrení umožnia, budú propagovať mesto pre prihraničné oblasti. Chcú prilákať aj obyvateľov Slovenska, mnohí v Bratislave študovali: *"Ak ste si leto užívali v horách a pri jazerách, môžete si Bratislavu pozrieť na jeseň. Jeseň je u nás skvelá,"* hovorí Vladimír Grežo. V októbri sú na pláne tiež oslavy 55. výročia Turistického informačného centra.

celý článok nájdete
na bakurier.sk

Vladimír Grežo

- predseda predstavenstva
Bratislava Tourist Board (BTB)
predtým dlhoročný riaditeľ
Bratislavského kultúrneho
a informačného strediska
(BKIS) 2004 - 2020

Likvidačný môže byť aj jeden mesiac

Sme na prahu druhej vlny pandémie, hoci ešte počítame straty z jarnej "apokalypsy". Tak možno nazvať stav, ktorý prežívali majitelia a prevádzkari takmer každého väčšieho, či menšieho podniku v Bratislave. Pandémia, pre ktorú sa život v meste zastavil na takmer dva mesiace, zabořila všetkých, niekoho dramaticky, iného "len" s odreninami. **Dá sa vôbec na také niečo pripraviť? Existuje recept, ako nejaká prevádzka môže prežiť takéto obdobie?** Pozhovali sme sa manažérkou vychytenej kaviarne Monsters Cafe na Rusovskej ceste pri Chorvátskom ramene v Petržalke **Claudiou Sopkovou**.

Ako to vidíš aj z pohľadu ostatných prevádzok v meste, dá sa na také niečo pripraviť?

Do istej miery sa dá, ale vo veľmi obmedzenom režime a na krátky čas. Mô-

žete predávať cez okienko, prípadne reštaurácie majú možnosť využiť donáškové služby.

Aby sme však nemuseli kopyrovať jarný kolaps, všetci by sme sa mali správať zodpovedne a ohľaduplne voči ostatným a aj voči sebe, používať v interiéri rúška, dezinfekčné prostriedky a predovšetkým – udržiavať si optimistickú myseľ, pohybom zdravé telo a držať sa zdravého sedliackeho rozumu. To, čo príde aj v rámci nariadení a ďalších limitov budeme, samozrejme, sledovať a zavádzať do chodu kaviarne a aj do vlastných životov priebežne.

Vráťme sa pár mesiacov späť? Kedy ste museli zatvoriť?

Zatvorili sme dva dni pred nariadením hlavného hygienika. Videli sme aj sami, že tržby klesali, ľudia mali obavy vychádzať a navštevovať podniky, čiže nemalo pre nás význam mať

V Monsters Cafe sa podarilo udržať kompletný stav zamestnancov.

otvorené. Otvorili sme až začiatkom mája, a to tiež s malou dušičkou, ako to dopadne.

Vieš porovnať tržby, aspoň v percentách?

V marci sme padli na 20 % normálu, v apríli to bola čistá 0, keďže sme mali celý mesiac zatvorené a v máji boli tržby už na úrovni 50 % z normálu. V júni sme už fungovali tak

ako sme boli zvyknutí, čiže na prvý pohľad to vyzerá, že sa až toľko nestalo, ale kto pozná tento biznis vie, že je to "kolotoč" príjmov a výdavkov a každý jeden deň je dôležitý.

Museli ste prepúšťať?

Nie, našťastie sme prepúšťať nemuseli, snažili sme sa podržať kolektív, sme skvele vyskadaný tím, a to nám pomohlo. Verili sme, že to

spolu zvládneme. Dokonca, nesiahli sme ani na platy zamestnancom.

Čo ale robili počas zatvoreného podniku?

Niektorí si našli brigády, iní sa pustili do dobrovoľníckej pomoci, v ktorej pokračujú doteraz.

Kedy sa vrátili všetci do práce?

Začiatkom mája sme otvo-

rili v plnom stave. Našťastie, máme veľa stálych zákazníkov, ktorým sa stali naše priestory druhým domovom, čiže hneď ako sa dalo, prišli nás podporiť.

Boli ste zatvorení cca 2 mesiace, ako vidno - prežili ste to. Koľko mesiacov by už bolo likvidačných?

Pokiaľ by vedenie nedokázalo vykryť straty z iného druhu podnikania, dopadli by sme asi horšie. Likvidačný môže byť pre bežného podnikateľa aj mesačný výpadok tržieb. Našťastie, sme vo vlastných priestoroch, čiže využili sme možnosť, ktorá bola ponúknutá a požiadali si o odklad splátok.

Žiadali ste si náhradu u štátu?

Áno, o náhrady pre zamestnancov sme si požiadali a dostali sme 300 € na zamestnanca za mesiac apríl.

(pk, foto MC)

Počas pandemických opatrení sa Bratislavčanom dýchalo ľahšie

(Dokončenie zo str. 1)

Prekročenie výstražného prahu nastáva v prípade prekročenia znečisťujúcej látky v rozsahu, kedy už pri krátkej expozícii hrozí riziko poškodenia zdravia ľudí. Vtedy si situácia vyžaduje komplexnejší postup.

Čo sa deje pri závažných stavoch znečistenia ovzdušia?

V čase vyhlásenia smogovej situácie je v záujme ochrany zdravia potrebné dodržiavať pokyny štátnych orgánov, skrátiť vetranie obytných miestností. Najmä starší a chorí ľudia by mali počas smogových situácií obmedziť fyzickú aktivitu vonku.

SHMÚ vydá výstrahu pred závažnou smogovou situáciou. Informácie sa následne dostanú k obyvateľom Bratislavy prostredníctvom webovej stránky a paralelne úrad poskytne informácie stredisku krízového štábu Ministerstva vnútra SR. Od krízového štábu dostávajú správy starostovia a primátori jednotlivých dotknutých častí a obcí. Informované sú aj verejnoprávne médiá, ktoré majú povinnosť odvysielat upozornenie na zhoršenie stavu ovzdušia do dvoch hodín.

Pokiaľ však dôjde k takzvanému prekročeniu limitnej ročnej hodnoty v oblasti kvality ovzdušia, majú obce následne povinnosť vypracovať plány na zlepšenia kvality ovzdušia. V ročných limitných prekročeníach sa objavuje aj Bratislava.

Mesto príjemné pre život? Kazíme si to cestnou dopravou

V minulosti prevládali v Bratislave v znečisťovaní ovzdušia zdroje ako sú veľké výrobné spoločnosti (Slovnaft, Istrochem, a pod.). Postupne však došlo k úprave výroby alebo niektoré rizikové prevádzky zanikli. Priemyselné zdroje znečisťovania ovzdušia sa tak z hľadiska lokálneho znečistenia v Bratislave stali menej významné.

Odborníci sledujúci stav ovzdušia upozorňujú, že sa neúmerne zvýšilo znečisťovanie z dopravy. Cestná doprava je významným zdrojom oxidu dusičitého a prachových častíc, v menšej miere aj benzo(a)pyrénu(karcinogén). Vysoké koncentrácie týchto znečisťujúcich látok sa vyskytujú v okolí cestných komunikácií s vysokou intenzitou dopravy, v okolí frekventovaných križovatiek a parkovísk a tak znižujú kvalitu života mnohým Bratislavčanom.

Len pre predstavu. **Správa o kvalite ovzdušia, ktorú za rok 2019 vydalo SHMÚ**, poukazuje nato, že najviac áut v Bratislave prejde diaľničným obchvatom mesta D1 od prístavného mostu smerom na Žilinu (na najfrekventovanejšie úseku je to **denne v priemere 93 344 vozidiel**, z toho 12 762 nákladných a 80 058 osobných áut). Jednou z veľmi frekventovaných komunikácií je aj Trnavská cesta. Denne ňou prejde 48 720 vozidiel, 3 420 nákladných a 45 141 osobných áut. Ak množstvu áut pripočítame aj časté kolóny, dostaneme obraz kvality ovzdušia v týchto oblastiach.

Bratislava má viacero ďalších zdrojov znečistenia.

Pre vykurovanie domácností je tu využívaný najmä zemný plyn, podiel tuhých palív je v porovnaní s ostatnými zónami najnižší, uvádza správa. Nebezpečný benzo(a)pyrén sa dostáva do ovzdušia na Slovensku najmä z lokálneho vykurovania, čo sa môže prejavovať najmä v okrajových častiach Bratislavy.

tenia až o vyše 50% V hlavnom meste sa počas opatrení jednoznačne dýchalo ľahšie. Ľudia jazdili menej, menej ich dochádzalo za prácou, čo sa v niektorých frekventovaných častiach prejavilo výrazným poklesom koncentrácií znečisťujúcich látok.

Maximálny pokles koncentracií

dinou, uvádza analýza SHMU.

“Tieto poklesy sa pohybovali až na úrovni –52 % pre NO₂ a –64 % pre NO_x na stanici Trnavské myto v porovnaní s 10-ročným priemerom. Boli zaznamenané práve v hodinách dopravnej špičky. Koncentrácie oboch látok sa približujú k desaťročnému priemeru počas nočnej premávky,” informoval o výsledkoch Martin Kremler, vedúci odboru Monitorovania kvality ovzdušia SHMÚ.

Trochu nižšie poklesy boli zaznamenané na mestských pozadových stanicích ako napríklad na Jeseňského ulici. Podľa slov odborníkov sa po uvoľnení opatrení situácia postupne vrátila na štandardné hodnoty znečistenia.

Množstvo áut, kolóny, zmena životného štýlu? Riešenia sú ďaleko

V Bratislave je podľa uvedených informácií potrebné zavádzať opatrenia, ktoré povedú predovšetkým k zníženiu emisií z dopravy. *“V praxi to znamená zlepšiť vozový park a teda menšie zastúpenie vozidiel, ktoré majú vyššiu emisnú triedu. Je potrebné robiť dopravu plynulejšiu na miestach, kde dochádza k zápcham. Najväčšie emisie sú pri rozbiehaní, pri akcelerácii, pokiaľ je dopravný pruh plynulý emisie sú nižšie,”* uviedol Kremler. Vyššou koncentráciou znečisťujúcich látok sú podľa odborníkov zatažené všetky hlavné ťahy do Bratislavy.

Ďalším z riešení, ktoré sa ponúka je presedlať na alternatívnu dopravu. September je mesiac, ktorý politici i verejnosť inten-

zívnejšie využívajú na propagovanie elektromobility či cyklo dopravy v meste.

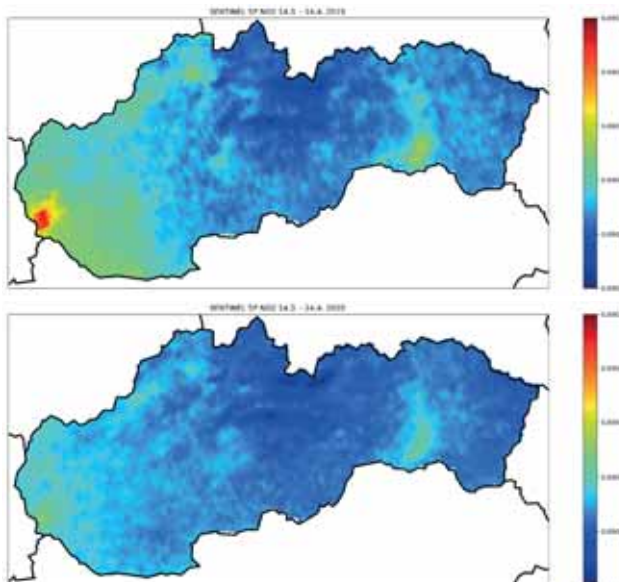
Iniciatíva **Do práce na bicykli** vyzýva samosprávy, aby vytvárali kvalitné podmienky pre ekologické druhy dopravy v meste, motivovali zamestnávateľov, aby budovali vo svojich sídlach vhodné podmienky pre zamestnancov. V Bratislave by táto alternatíva vedela významne prispieť k zvýšeniu kvality ovzdušia a života Bratislavčanov.

Dlhodobý trend je pozitívny, posledné roky však k výraznejšiemu zlepšeniu ovzdušia nedochádza

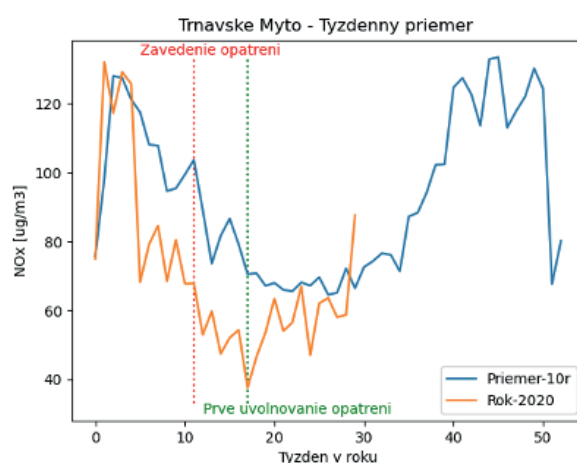
Oproti 90-tým rokom môžeme hovoriť o výraznom poklese znečistenia ovzdušia. Avšak za posledné roky sa vývoj výrazne nemenil. Pokles znečisťujúcich látok bol minimálny. Hlavné mesto má ale oproti iným mestám na Slovensku aj jednu výhodu - rozptyľové podmienky. Preto aj keď je v meste pomerne veľa rôznych zdrojov znečisťovania ovzdušia, dochádza k výraznému riedeniu znečisťujúcich látok v ovzduší a ich koncentrácie zväčša neprekračujú hraničné hodnoty.

Žijeme v Bratislave. Uvedomujeme si, že život v mestskej aglomerácii má aj svoje negatívne stránky. Istým podielom k tomu prispieva aj kvalita ovzdušia. Nezabúdajme, že keď každý prispejeme svojou troškou, veci sa môžu začať meniť k lepšiemu.

Jana Pohanková
(Zdroj: shmu.sk - Meteorologický časopis, 23, 2020, cepta.sk)
foto TASR

Satelitné dáta rok 2019 a 2020, percentuálny rozdiel oxidu dusičitého NO₂ pre obdobie 14.3 - 14.4.

Počas pandemických opatrení klesli “v špičke” hodnoty znečis-

trácií v období po zavedení opatrení nastal hlavne v najfrekventovanejších časoch medzi 6. a 20. ho-

Aby sa nezabudlo ...

Koľko ambulancií záchranej služby sa stará o Bratislavu?

V hlavnom meste zabezpečuje neodkladnú zdravotnú starostlivosť 25 ambulancií štátnej spoločnosti s názvom Záchranná zdravotná služba Bratislava (ZZS BA). V teréne sú rôzne posádky. Posádka rýchlej lekárskej pomoci (RLP) zahŕňa lekára, záchranára a vodiča, ambulancie rýchlej zdravotnej pomoci (RZP) sú 2-členné posádky v zložení záchranár, vodič a RZP-S slúžia na plánované prevozy medzi nemocnicami.

Okrem uvedených štandardných ambulancií ZZS BA prevádzkuje aj ambulanciu typu RZP špecializovaných ako "BIOHAZARD" a ambulancie typu rýchla lekárska pomoc s vybavením "MOBILNÁ INTENZÍVNA JEDNOTKA". Priemerný dojazdový čas k pacientovi, resp. na zadane miesto sa pohybuje okolo 11,5 minúty.

Kedy VOLAŤ 112 resp. 155:

Pri náhlom ochorení ohrozujúcom život a zdravie: zastavenie dýchania a krvného obehu, bezvedomie, nedostatočné dýchanie, prudké krvácanie, zlomeniny, popáleniny, poleptania, otrava, poranenie chrbtice, väčšie poranenia hlavy, veľké bolesti a krče.

Ale aj pri náhlom zhoršení zdravotného stavu u chronicky chorého pacienta, pri vážnych úrazoch, autonehodách, pri hroziacom pôrode, pri duševných chorobách, keď je ohrozený život, alebo zdravie pacienta, alebo osôb v jeho okolí

Kedy NEVOLAŤ 112 resp. 155:

Pri dlhotrvajúcej poruche zdravia, bez akútnej zmeny, volajte obvodného lekára alebo lekársku službu prvej pomoci. Ak ide o nezávažné ochorenia (napr. prechladnutie, bolesti hlavy, zubov, poruchy trávenia), ak ide o drobné poranenia, dlhotrvajúce ochorenia bez náhleho zhoršenia (napr. niekoľkodňové bolesti v krížoch, ak nejde o poruchu zdravia (napr. dopravná nehoda bez poranenia, požiar bez poškodenia zdravia prítomných, šarvátky a rodinné nezhody bez vážnejšieho poranenia).

Taktiež ak sú požadované informácie, ktoré nesúvisia s náhlou poruchou zdravotného stavu (napr. pohotovostná služba lekárne, ordinačné hodiny lekárov, telefónne čísla na zdravotnícke zariadenia).

Ako môžu kontaktovať záchranku pacienti s poruchou sluchu / reči?

Linka tiesňového volania 112 podporuje príjem sms správ. Po prijatí správy, je následne volanie vo forme sms-ky v závislosti od jej obsahu distribuované na jednotlivé linky tiesňového volania integrovaného záchranného systému (155 – záchranná zdravotná služba, 150 – hasičský a požiarny zbor, 158 – policajný zbor).

Pomôcť môže každý

Záchranári vyzývajú na pomoc laikov pri riešení stavu alebo tiesňovej situácie, či už ako svedkov udalosti alebo príbuzných. Je potrebné si uvedomiť, že v prípade najzávažnejších stavov spojených so zlyhaním životných funkcií a zastavením krvného obehu je nesmierne dôležitá rýchlosť a adekvátne poskytnutá laická prvá pomoc a podpora životných funkcií. Poskytnutie takejto pomoci často môže rozhodnúť o tom, či profesionálna pomoc záchranárov bude úspešná alebo nie.

Zdroj: <http://www.azzs.sk/>,
<https://emergency-ba.sk/>

37 sanitiek nepretržite zabezpečuje neodkladnú zdravotnú starostlivosť v Bratislave 11,5 min. je priemerný dojazdový čas k pacientovi

1700 eur s nadčasmi sa môže vyšplhať plat záchranára až na takúto sumu

Bratislavskí záchranári na konte zatiaľ s nulou.

Pomôžme im, sme v tom spoločne...

Záchranná zdravotná služba Bratislava (ZZS BA) prevádzkuje ambulancie záchranej služby v šiestich krajoch Slovenska. Za prvý polrok 2020 ošetrila viac ako 70-tisíc pacientov, z ktorých až 1583 v bratislavskom kraji splnilo kritériá epidemiologickej anamnézy na ochorenie COVID 19 (pobyt v cudzej krajine, teplota, kašeľ, respiračné ťažkosti). Redakcia Bratislavského kuriéra zisťovala ako sa záchranári popasovali s prvou vlnou pandémie a ako prebieha príprava na druhú vlnu.

O prvých pacientov s COVID 19 sa starali špeciálne BIOHAZARD tímy

V úvode prepuknutia pandémie v marci 2020 boli najviac vyťažené špeciálne ambulancie záchranej služby takzvané "BIOHAZARD TÍMY". Tieto tímy sú určené pre suspektné osoby označované ako zdroj rýchlo sa šíriacej a život ohrozujúcej nákazy.

K štandardnému vybaveniu biohazard tímov patria ochranné pomôcky a prostriedky vyššej úrovne biologickej ochrany. Záchranárske vozidlo s týmto vybavením jazdilo nepretržite v dvanást hodinových službách s dvojčlennou posádkou.

Neskôr pribudlo špeciálne ochranné vybavenie aj bežným posádkam. "Ako počet infikovaných ľudí postupne pribúdala, bolo nevyhnutné rýchle doplniť špeciálne vybavenie aj do ostatných bežne zasahujúcich ambulancií. Čo sa našim záchranárom v krátkej dobe aj podarilo." uviedol Dušan Michalko, riaditeľ ZZS Bratislava.

Zdravotníci využili viac ako 15 000 ochranných setov a pomôcok

Zásahy pod biologickou ochranou vyššieho stupňa patria k tým náročnejším z hľadiska času, bezpečnosti, zručností ako aj určitého psychického komfortu. Záchranári zasahujú v celotelových oblekoch, niekoľkých pároch

ochranných rukavíc, oči majú chránené ochrannými okuliarmi, ústa a nos si pokrývajú respirátormi a celá tvár záchranára je ešte chránená ochranným štítom.

Veľký dôraz sa kladie na ochranu slizníc na tvári (oči, nos a ústa) ako možných vstupných ciest pre koronavírus. Od vyhlásenia pandémie spotrebovali vyše 15 000 setov osobných ochranných pomôcok a prostriedkov spadajúcich do vyššej úrovne ochrany.

K dennej rutine pribudli vyčerpávajúce bezpečnostné úkony

Keď sa povie koronavírus, ľuďom napadnú slová ako hygiena, rúška, či dezinfekcia. Pre zdravotnícky personál je táto predstava ešte komplikovanejšia. Súvisia s ňou nielen prísne hygienické pravidlá ale aj náročné viacvrstvové obliekanie a vyzliekanie ochranných odevov. Napríklad bezpečné odstrojovanie má svoju logickú postupnosť a zodpovednosť pre jednotlivé časti odevu. Pozreli sme sa na tento zložitý proces bližšie.

Prvým krokom k bezpečnému vyzlečeniu ochranného odevu je vzájomná celotelová dezinfekcia. Po nej nasleduje zloženie tvárového štítu a vlastné odstrojenie sa z obleku od kapucne, cez telo až k nohám. V ďalšom kroku si záchranár vyzlieka prvý pár ochranných rukavíc. S druhým párom ochranných rukavíc si môže zložiť ochranné okuliare a respirátor. Vyzliekanie obleku dokončí cez chodidlá.

Pomôcky na jednorazové použitie, ako obleky a rukavice ukladá do nepriepustného igelitového vreca. Pomôcky na opakované použitie, ako tvárové štíty a okuliare podliehajú ešte ďalšej dekontaminácii pozostávajúcej z dezinfekcie a UV žiarenia. Dekontaminácia sanitného vozidla v prípade koronavírusu trvá štandardne aj hodinu. Tento namáhavý proces sa opakuje aj niekoľkokrát denne.

Skúšku pripravenos-

ti zvládli záchranári s "nulou" na konte

Rozšírenie pandémie COVID 19 aj na Slovensko bolo skúškou pripravenosti a odolnosti aj pre zdravotníckych záchranárov. V priebehu núdzového stavu sa na koronavírus otestovalo viacero posádok a 60 zamestnancov ambulancií strávilo preventívne v karanténe 5 – 14 dní. "Vďaka plošne prijatým epidemiologickým opatreniam, precíznosti a svedomitosti našich záchranárov a takisto aj zodpovednému prístupu laickej verejnosti, sme "prvú vlnu" uzatvorili výsledkom 0 infikovaného zdravotníckeho personálu," informuje o pozitívnych číslach z radov záchranárov Michalko.

K takémuto priebehu prispel aj krízový štáb záchranej služby. Rýchlo reagoval na vývoj situácie, tak aby sa udržala kontinuita poskytovania zdravotnej starostlivosti pre bežných pacientov bez ohľadu na koronavírus. Rovnako zabezpečoval maximálnu možnú ochranu pre zasahujúcich lekárov, záchranárov a vodičov ambulancií.

Sú záchranári pripravení na druhú vlnu pandémie?

Funkcia krízového štábu záchranej služby bude mať svoje nezastupiteľné miesto aj pri druhej vlne. Na tú sú lekári a zdravotníci pripravení z hľadiska riadiacich, organizačných, metodických a preventívnych postupov, uvádza pre Bratislavský kuriér riaditeľ ZZS.

Do ďalšieho obdobia záchranári kalkulujú aj s možnosťou, že ochorenie COVID 19 bude súčasťou rutinných zásahov ambulancií ZZS. Na nábeh druhej vlny pandémie majú vytvorenú dostatočnú zásobu potrebného vybavenia, vrátane kompletov vyššej ochrany tak, aby boli zdravotníci dostatočne chránení a mohli naďalej poskytovať pomoc aj v náročnejších podmienkach.

Jana Pohanková
(foto ZZS)

Z mestských častí

Karlova Ves uspela na súde

Rozobraté parkovisko na Karloveskej sa dočká opravy

Spor sa na okresnom aj krajskom súde ťahal niekoľko rokov. Karlova Ves ho však vyhrala. Mestská časť tak bude môcť o niekoľko mesiacov opraviť rozobratú dlažbu parkoviska. Náklady na opravu parkoviska zaplatí vinník celého sporu. Je ním súkromný vlastník časti pozemkov, ktorý nepochádza z Bratislavy.

„Problém parkoviska sa ťahal roky a komplikoval parkovanie desiatkam karloveských rodín z okolitých ulíc. Mestská časť však nemohla zobrať svojvoľne spravodlivosť do svojich rúk. Museli sme rešpektovať zákonné procesy a prebiehajúce súdne konanie. Napokon sme boli na súde úspešní. Spor sme vyhrali a budeme môcť obnoviť plochu parkoviska,“ infor-

moval vicestarosta **Bratislav Záhradník**.

Obyvatelia Karloveskej a Fadruszovej ulice si scénu z prelomu rokov 2014 a 2015 istotne pamätajú. Takpovediac pred ich zrakom zmizla časť parkoviska. Tento absurdný krok urobil vlastník časti pozemku pod parkoviskom. Chcel tak vyvinúť neadek-

vátny tlak na samosprávu, no neúspešne.

„Keďže Karlova Ves chcela parkovisko opraviť, vlastník pozemku sa obrátil na súd so žalobou. Chcel dosiahnuť, aby sa mestská časť zdržala zásahu do jeho vlastníckych práv. Žalobca tvrdil, že zo svojho pozemku odstránil stavbu, ktorá bola jeho vlastníctvom. V skutočnosti neod-

stránil stavbu parkoviska, ale ju len poškodil,“ vysvetľuje Ľuboš Kašuba, právny zástupcaestskej časti v spore.

Karlova Ves však jasne preukázala súdu, že vlastníkom celej zrekonštruovanej stavby parkoviska je mestská časť. Súkromnému vlastníkovi časti pozemku najskôr prekážalo, že Karlova Ves postavila parkovisko bez jeho súhlasu.

Bratislavský kuriér oslovil všetky mestské časti s možnosťou prezentácie vlastných tém. Materiály na tejto strane nie sú redakčne upravované, za ich obsah zodpovedajú jednotlivé mestské časti.

To sa ukázalo ako nepravdivé. Pôvodná reštituentka totiž získala pozemok až v roku 2011, pričom rekonštrukciu pôvodného parkoviska urobila Karlova Ves ešte v roku 2006.

Napriek tomu žalobca tvrdil, že na pozemku sa žiadna stavba nenachádza, keďže bola odstránená vrchná časť - zámková dlažba. Znalecký posudok ale konštatoval, že stavba parkoviska je jeden celok, teda nielen jeho časť nad zemou, ale aj pod jej povrchom. Aj keď žalobca neoprávnene odstránil vrchnú časť z časti parkoviska, stále na tomto pozemku ostala zvyšná spodná časť stavby, ktorá je vo vlastníctveestskej časti. Okresný súd sa vo svojom rozhodnutí stotožnil s dôkazmiestskej časti.

Aj keď rozsudok prvostupňového súdu žalobca napadol, správne rozhodnutie Okresného súdu potvrdil aj odvolací Krajský súd v Bratislave.

Na základe rozhodnutia súdu má mestská časť oprávnenie nakladať s touto stavbou parkoviska, riadne sa o ňu starať, teda vykonávať jej opravy a údržbu. Keďže došlo k jej poškodeniu žalobcom, Karlova Ves má nárok na náhradu financií, ktoré vynaložila na opravu.

(ab, foto KV)

V Petržalke vzniká mládežnícky parlament

Existuje veľa spôsobov, ako podporiť otvorenú samosprávu. Patrí k nim aj rozšírenie priestoru pre mladých, aby mohli do väčšej miery ovplyvňovať veci verejné. Petržalka takúto možnosť poskytuje. Už v júni schválilo miestne zastupiteľstvo vznik **Petržalského mládežníckeho parlamentu (PMP)**. Registrácia záujemcov o členstvo bude otvorená od 14. septembra do 18. októbra. PMP je zamýšľaný ako poradný a iniciatívny orgán miestneho zastupiteľstva a starostu MČ Bratislava-Petržalka. **Cieľom jeho založenia je zapojenie mládeže do činností v prospech svojho okolia a zároveň smerovanie mladých k občianskej zodpovednosti a angažovanosti.** Tento parlament bude zastupovať ich záujmy na území Petržalky. To okrem iného znamená, že bude spracúvať a predkladať návrhy a stanoviská vo veciach týkajúcich sa miestnej mládeže, podieľať sa na rozvoji mládežníckych iniciatív a na riešení problémov mladých ľudí, spolupracovať na realizácii strategických cieľov či zapájať sa do mimoškolskej výchovy a vzdelávania. Orgánmi Petržalského mládežníckeho parlamentu budú valné zhromaždenie, predsedníctvo a predseda. Štatút umožňuje parlamentu aj zriaďovanie pracovných skupín na riešenie problémov v konkrétnych oblastiach. Do PMP sa môžu prihlasovať mladí vo veku od 15 do 30 rokov, ktorí majú trvalý pobyt v Petržalke alebo tam študujú. **Viac informácií sa dá nájsť na webovej stránke petrzalka.sk/pmp.**

HĽADÁME MLADÝCH HRDINOV PRE PETRŽALKU!

- ✓ Sprav niečo pre svoje okolie
- ✓ Zisti ako funguje tvoje mesto
- ✓ Spoznaj nových kamarátov
- ✓ Získaj nové skúsenosti
- ✓ Zapoj sa do verejného diania
- ✓ Organizuj akcie

Viac informácií o petržalskom mládežníckom parlamente nájdeš na: www.petrzalka.sk/pmp

Daniel Bernát

Dúbravka: Leto v znamení opráv a noviniek

Mestská časť Bratislava-Dúbravka sa počas leta a prázdnin zamerala na rekonštrukcie v školských budovách a verejnom priestore, projekty i kultúrne podujatia na čerstvom vzduchu. Pribudli aj novinky.

Dúbravka už piaty rok využíva letné prázdniny na opravy v školách. Hoci sa v súvislosti s novým koronavírusom, škrtaním investícií a zmenou rozpočtu museli niektoré plánované práce v školských budovách odložiť, niektoré sa podarilo uskutočniť.

V Materskej škole Švantnerova a Ožvoldikova rekonštruovali školskú kuchyňu. S cieľom rozšírenia kapacity a vytvorenia nových tried sa pracovalo aj na Základnej škole Beňovského. Počas augusta sa spustila aj obnova toaliet na Základnej škole Sokolíkova. V šiestich materských školách prebehlo aj hygienické maľovanie.

K novinkám v Dúbravke patria **napájadlá**. Misky na reťaziach s vtáčou plastikou sú zavesené na stromoch, dajú sa nájsť na ôsmich rôznych miestach poestskej časti.

Druhou novinkou vo verejnom priestore sú takzvané „špakové koše“, ktoré hravou formou motivujú k správne- mu zahadzovaniu ohorkov. Formou ankety sa koše „pýtajú“ napríklad na parkovacie politiku či bezpečnosť. Ide o skúšobnú testovaciu verziu, nechýbajú tak ani vtipné otázky – Matovič alebo Zato- vič?

Text a foto:
Lucia Marcinátová

Z mestských častí

Lamač: Na obnovu Kaplnky sv. Rozálie môžete prispieť aj vy

Mestskej časti Bratislava-Lamač bola začiatkom leta zverená do správy národná kultúrna pamiatka známa pod názvom Kaplnka sv. Rozálie. O jej zverenie sa dlhodo- bo snažil starosta Lukáš Baňacký, pre ktorého zve- renie tejto pamiatky bolo jednou z hlavných priorít. Lamač zároveň vyhlásil dobrovoľnú zbierku s ná-

zvom Transparentný účet sv. Rozálie, ktorá potrvá až do 31. decembra 2021. Všetky darované peniaze budú investované výlučne na obnovu tejto ikonick- kej kaplnky. Najbližšie je v pláne oprava poškodeného krovu. Vy- menia sa aj jednotlivé časti strešnej krytiny a klam- piarskych prvkov. Tieto práce však mestská časť zabezpečí vlastnými sila-

mi alebo prostredníctvom dobrovoľníkov. „Tento rok sa uskutočnia úpravy tých najne- vyhnutnejších vecí, všetky práce zá- važnejšieho cha- rakteru pravde- podobne nebudú záležitosťou tohto roka. V budúcnosti tiež pribudnú prvky drobnej architektúry, mestský mobiliár, či nové

chodníky v okolí tej- to pamiatky. „Zároveň by som však rád zdô- raznil, že kaplnka a pobyt v nej nie sú pre jej návštevníkov v ni- jakom smere nebezpečné,“ uis-

tuje starosta Lukáš Baňacký. Prispievať môžete na účet vedený v banke VÚB, IBAN: SK62 0200 0000 0043 1419 5857 (do sprá- vy pre príjemcu prosíme o uvedenie mena a priez- viska prispievateľa v prí- pade fyzickej osoby a ob- chodného mena/názvu v prípade právnickej oso- by)

(mag)

Foto: Viliam Biskupič

Miroslava Šavelová:

„Po 30-tich rokoch odchádzam spokojná a s dobrým pocitom“.

(Dokončenie zo str. 1)

Ale za tie roky aj z vy- riešených problémov a zvládnutia neľahkých si- tuácií. A samozrejme sa asi neubránim ani určité- mu pocitu nostalgie, keďže za tie roky sa ZOO stala mojim druhým domovom a či už ľudia, zvieratá alebo miesto, mi veľmi prirástli k srdcu.

Keď si spomeniete na svoje začiatky, čo bolo pre vás vtedy na tejto prá- ci najťažšie?

Moje začiatky v ZOO Bra- tislava boli spojené s prá- cou ekonomicko-investič- nej námestníčky riaditeľa. Po troch mesiacoch som bola poverená vedením ZOO a po roku menova- ná do funkcie riaditeľky. Nebolo to jednoduché, pretože som síce bola ma- nažérka s ekonomickým vzdelaním, nie však zoo- lóg. Preto som sa rozhodla externe vyštudovať chov exotických zvierat v Prahe. Toto obdobie bolo naozaj ťažké. Musela som riadiť ZOO, študovať a byť mat- kou mojich detí.

Ako sa vám to napokon podarilo zvládnuť?

Všetko sa mi podarilo zvládnuť, lebo som mala pri sebe výborný tím kole- gov zo ZOO Bratislava, aj z ostatných ZOO a úžas- né deti. Ale že našu ZOO budem riadiť skoro tridsať rokov, ma skutočne nena- padlo ani vo sne. (smiech)

Ktoré milníky považujete vo svojej doterajšej práci za najzásadnejšie?

Medzi najdôležitejšie mil- níky mojej práce určite patrí moje zvolenie za zástupcu Slovenskej repub- liky v Rade Európskej aso-

ciácie zoologických záhrad a akvárií, kde volebné ob- dobie trvá tri roky a ja som v Rade pôsobila 25 rokov. Ďalším milníkom bolo vy- budovanie pavilónu šeliem a pavilónu primátov. Ne- mej dôležité bolo prijatie našej ZOO do Euroázijskej asociácie zoologických zá- hrad a akvárií. Patrí sem tiež naša účasť na projekte zachrany africkej antilopy – priamorožca šablro- hého a zubra európskeho. Veľký význam pre mňa malo prestížne ocenenie Osobnosť Bratislavy, ktoré som dostala v roku 2018. Medzi milníky by som tiež zaradila obhájenie akre- ditácie členstva v EAZE, ako aj získanie ocenenia za chovné zariadenie pre vlky euroázijské.

To všetko by ste ale zrej- me nedosiahli celkom sama...

Pre moje pôsobenie v ZOO boli veľmi dôležití

kolegovia, ktorí po mo- jom menovaní do funkcie riaditeľky slúbili, že mi budú pomáhať. Za všet- kých spomeniem svojho dlhoročného zástupcu Františka Šroufeka, ktorý bol veľmi charizmatič- ký, mienkotvorný človek so skvelými argumentačnými schopnosťami a samozrej- me s odbornými zoologic-kými vedomosťami. Jemu vďačím za mnohé svoje úspechy.

Sú aj nejaké sny, ktoré sa vám v rámci ZOO na- plniť či zrealizovať ne- podarilo?

Medzi moje sny v rám- ci ZOO Bratislava patrilo nové chovné zariadenie pre medveďa hnedého, vy- budovanie parkovacieho domu pre návštevníkov a tiež zokruhovanie dvoch prehliadkových trás tzv. lávkou pre peších. Všet- ky tieto investičné akcie boli pozastavené. Samo-

zrejme, že mojim snom bola skutočnosť, aby ZOO Bratislava bola modernou zoologickou záhradou eu- rópskeho štandardu, ktorá svojim vybavením, tech- nológiou a službami prilá- ka návštevníkov nielen zo Slovenska, ale aj zo širších cezhraničných oblastí.

To sa vám snád' podari- lo, vďaka čomu bude pre vašu nástupkyňu isto neľahké prekročiť vaše tempo. Ak by ste novej riaditeľke odovzdáva- li pomyselné kľúče od ZOO, tak s akými slova- mi by to bolo?

Aby rozhodovala múdro, aby mala podporu kolegov a aby ju množstvo admi- nistratívno-byrokratických prekážok neodradilo.

Preds len, svojim spô- sobom je unikátne, keď jeden manažér zotrvá tak dlho na jednej pozícii. Čím myslíte, že to vo va-

šom prípade bolo?

Dvadsaťdeväť a pol roka ubehlo neuveriteľne rých- lo. Počas celého obdobia som spolupracovala s vý- bornými odborníkmi tak z bratislavskej ZOO, ako aj z ostatných zoologických záhrad. Myslím, že vďaka nim a tiež vďaka tomu, že som svoju prácu vnímala ako poslanie, som zotrvala tak dlho.

Akým smerom dúfate, že sa bude ďalej naša zoo- logická záhrada uberať? A budete jej vývoj aj na- ďalej sledovať, trebárs aj ako bežná návštevníčka?

Verím, že rozvoj bude sme- rovať k tomu, že sa stane modernou a prosperujú- cou zoologickou záhra- dou, na ktorú bude každý Bratislavčan hrdý. Verím, že sa podarí sklbiť vyvá-

ženú pohodu zvierat s po- hodou návštevníkov. Pani riaditeľke želim priazeň zriaďovateľa, aby svoje sny mohla plniť. Do ZOO bu- dem určite chodiť a budem sledovať jej vývoj.

Čomu sa plánujete veno- vať po nástupe novej ria- diteľky?

Najprv si poriadne od- dýchnem. Potom som plánovala cestu do Afri- ky, ktorú však v súvislosti so šírením vírusu COVID 19 budem nútená odložiť. Ale v každom prípade vy- nahradím mojim vnukom to, čo som pre nedostatok času doteraz nestihla.

Veronika Trojanová
(foto archív MŠ)

Distribúcia našich novín!

Vážení čitatelia, pokiaľ nebývate blízko lokality, kde si môžete Bratislavský kuriér vyzdvihnúť v jednom z našich stojanových miest alebo z iného dôvodu by ste radi do- stávali naše noviny priamo do svojej schrán- ky, napíšte nám na distribucia@bakurier.sk. Následne Vám pošleme krátky kontaktný formulár s podmienkami adresného doručo- vania.

Pokiaľ by ste nám chceli pomôcť s dis- tribúciou vo Vašej lokalite, či už celej mestskej časti, štvrti, bloku, alebo pove- dzme len v bytovom dome, tiež nám dajte vedieť na email distribucia@bakurier.sk. Následne Vám pošleme podmienky spolu- práce v závislosti na predpokladanom obje- me výtlačkov.

Rozdielny prístup samospráv k šetreniu?

(Dokončenie zo str. 1)

Zaujímavý je aj ďalší fakt, a to ten, že zatiaľ čo je verejnosť zvyknutá na situáciu, kedy si nové vedenie na úrade prináša „svojich nových“ ľudí, v prípade BSK platí pravý opak. Zatiaľ čo záverečný účet za rok 2018 evidoval 252 zamestnancov BSK, o rok neskôr to bolo už len 249 a k dátumu 1.7.2020 Bratislavský samosprávny kraj eviduje dokonca o jedného zamestnanca menej, teda 248. „V celkovom počte zamestnancov k 1.7.2020 sú započítaní aj zamestnanci novovzniknutého Inštitútu regionálnej politiky, kde bolo vytvorených 9 pracovných miest a prijatých 6 zamestnancov,“ upresnila Lucia Forman z BSK.

PETRŽALKA: Zlučovanie zamestnancov pod jednu strechu.

Naopak, zvýšený zamestnanecký stav eviduje nové vedenie Petržalky od svojho nástupu do vedenia úradu v roku 2018. Navýšený počet zamestnancov však na miestnom úrade vyvstal následkom zlučovania úradu s miestnymi organizáciami: „Vedenie mestskej časti Petržalka robí kroky v rámci reorganizácie miestneho úradu Bratislava-Petržalka, s čím súvisí aj zmena počtu zamestnancov. Koronavírus však nemá na organizačné zmeny žiadny vplyv. V rámci organizačnej štruktúry pribudol na úrade nový Referát správy verejných priestranstiev, ktorý prevzal pod seba väčšinu činností Miestneho podniku verejnoprospešných

viac zoptimalizovať chod úradu,“ zaslalo nám svoje stanovisko vedenie Petržalky s tým, že práve pre rozbehnutú reorganizáciu, s ktorou sa začalo ešte pred pandémiou, vedenie nepristúpilo k rušeniu pracovných miest na miestnom úrade.

O prácu sa teda nemusia báť ani zamestnanci 11-tich základných a 24-roch mater-

škôl. Takisto sa šetrilo aj na mzdových nákladoch, ale k prepúšťaniu kvôli tejto situácii nedošlo,“ ubezpečila nás hovorkyňa mestskej časti Tatiana Tóthová, ktorá zároveň dodala, že znižovanie zamestnaneckého stavu

živovania počtu zamestnancov, či ich miezd. „K zníženiu počtu zamestnancov sme zatiaľ nepristúpili a v tejto chvíli o tom ani neuvažujeme. Podľa aktuálneho stavu situácie to v budúcnosti môže byť jedna z variant, ktorú budeme v prípade potreby zvažovať,“ dostali sme jednoznačnú odpoveď od hovorkyne, podľa ktorej nebude v pláne mesta ani znižovanie stavu pedagogických či nepedagogických zamestnancov umeleckých škôl, ktoré má hlavné mesto v zriaďovateľskej pôsobnosti, v prípade ak vláda začiatkom roka 2021 zruší príspevky na stravu žiakov.

Obyvateľom a platiteľom daní hlavného mesta, ktoré išli v tomto roku výrazne hore, tak nezostáva iné, než dúfať, že aj keď vedenie mesta pre krízu nemieni začať šetriť predovšetkým vo vlastných radoch, tak aspoň opätovne nenarastú mzdové výdavky a počty zamestnancov úradu, ako tomu bolo v rokoch 2019 a prvej polovici roka 2020.

Nárast je totiž v prípade magistrátu najvypuklejší. Rovných 160 nových pracovných miest sa podarilo vedeniu hlavného mesta vytvoriť za necelé dva roky od „prevzatia kľúčov od mesta“. „Posilnili sme hlavne sekciu životného prostredia, sociálnych vecí a Komunálny podnik Bratislavy. Na kratší pracovný úväzok (od 25 % do 80 %)

nie je jednoduché, vzhľadom na zvyšujúce sa požiadavky zo strany verejnosti, ako aj narastajúce kompetencie úradu ako takého. Napriek tomu možno konštatovať, že na základe záverečných účtov od roku 2018 nedošlo v prípade Ružinov a dramatickému nárastu zamestnaneckého stavu.

RUŽINOV: Korona zasiahla aj mzdové náklady na úradníkov

K šetreniu vo svojom roz-

Na Jozefskej si dávajte pozor

Roky táto ulica v samotnom centre, len pár metrov od Prezidentského paláca, akoby nepatrila nikomu. Na stránke odkazprestarostu.sk obyvatelia pravidelne poukazujú na špinu, neporiadok, odstavené vraky, ale taktiež na ľahkovážnosť samosprávy, ktorá nerieši ani havarijný stav.

Vďaka chýbajúcemu poklopu, ktorý už roky nikomu nechýba, ide takmer o život. Navyše, otvorený kanál s hlbokou šachtou sa nachádza v tesnej blízkosti škôlky. Nechýba ani diera uprostred cesty či rozbité poklopy na chodníkoch, o ktoré chodci

zakopávajú. Zaslúži si táto komunikácia, napojená priamo na Grassalkovichovu záhradu aspoň trochu pozornosti kompetentných, či musí prísť k úrazu?

(bak, foto BK)

kej práci študenta, dohody o vykonaní práce či o pracovnej činnosti. Pozície sa týkajú aj konkrétnych projektov so špecifickým know-how,“ dodala hovorkyňa Rajčanová.

A čo to znamená v jazyku ekonomickom?

Konkrétne výdavky na ľudské zdroje v záverečnom účte za rok 2018 boli vo výške tesne nad 15 miliónov eur, zatiaľ čo v roku 2019 sa rovnaká výdavková položka vyšplhala na sumu takmer 17,3 milióna eur. O celé dva milióny eur viac teda vyplácalo vedenie hlavného mesta už minulý rok len na mzdy svojim novým zamestnancom. Nehovoriac o fakte, že v porovnaní záverečných účtov za roky 2018 a 2019 sa o rovných 100 % zvýšili aj výdavky na plat primátora. Zatiaľ čo v roku 2018 išlo na výkon

funkcie primátora 55-tisíc eur, v roku 2019 to už bolo 101-tisíc eur. Zaujímavé teda bude sledovať, aké navýšenie výdavkov na mzdy zamestnancov magistrátu preukáže záverečný účet za rok 2020, teda za rok, ktorý môžeme už teraz nazvať krízovým.

TRNAVA: Kontinuálny pokles úradníkov a stúpajúca úroveň kvality života

Len pre porovnanie, v rámci úsporných opatrení počas koronakrízy pristúpilo k zníženiu plátov svojich zamestnancov aj mesto Trnava, a to za mesiace apríl a máj. A čo sa týka počtu zamestnancov, tak ten, napriek narastajúcej kvalite života v Trnave, na tamomšom úrade každoročne klesá.

Veronika Trojanová

Úrad	Počet zamestnancov k dátumu 31.12.2018	Počet zamestnancov k dátumu 31.12.2019	Počet zamestnancov k dátumu 1.7.2020	Nárast / pokles zamestnancov
Petržalka	195	205	278	+83
Ružinov	163	193	197	+34
Magistrát	585	673	745	+160
BSK	252	249	248	-4
Trnava	238	236	235	-3

Počty zamestnancov jednotlivých úradov k medziročným dátumom

služieb Petržalka. Nedávno pod miestny úrad prešli aj zamestnanci Strediska služieb školám a školským zariadeniam Petržalka. Dôvodom týchto zmien je snaha mestskej časti čo naj-

počte, ako dôsledku koronakrízy, pristúpila aj mestská časť Bratislava – Ružinov. „Dôsledky korony sa prejavili aj vo výpadkoch príjmov samosprávy a výdavky, ktoré neboli nevyhnutné, sa odložili na ne-

BRATISLAVA: Magistrát prekvitá a rastie.

Aj vedenia hlavného mesta, teda magistrátu Bratislavy sme opýtali, či ako jednu z možností šetrenia pri súčasnej ekonomickej kríze vidí aj vo forme zni-

počas prvej vlny koronakrízy (k 1.4. 2020) pracovalo 43 zamestnancov. Spolu 152 zamestnancov pracovalo na základe dohody o mimopracovnej činnosti. Ide o dohody o brigádnic-

Jedno z mála pozitív prvej vlny

Zrejme len málokto by Bratislavčan vnímal zavedenie preventívnych opatrení v boji s pandemickým ochorením COVID19 pozitívne, no napriek tomu možno s odstupom mesiacov skonštatovať, že práve tieto obmedzenia mali na náš život minimálne jeden plusový aspekt. **A to v podobe zníženej kriminality v hlavnom meste.**

Na základe medziročných vyhodnotení činností Krajského riaditeľstva Policajného zboru (KR PZ) má z dlhodobého hľadiska kriminalita v Bratislavských mestských častiach klesajúcu tendenciu. V hlavnom meste v minulom roku v porovnaní s rokom 2018 klesol počet zistených trestných činov, najmä majetkovej a mravnostnej trestnej činnosti. Pokles celkovej trestnej činnosti bol pritom citelný na území všetkých bratislavských okresov. „Najvýraznejší bol na území okresu Bratislava II. Celková kriminalita na území jednotlivých okresov bola nasledovná - 1469 v Bratislave I, 2104 v Bratislave II, 1257 v Bratislave III, 857 v Bratislave IV a 1724 v Bratislave V,“ upresnil ešte v júni bratislavským mestským poslancom riaditeľ KR PZ v Bratislave Adrian Pavlík.

Menej turistov – menej výjazdov

V súčasnosti sa ukazuje, že budúročné vyhodnotenia kriminality v hlavnom meste budú ešte nižšie. Počas vrcholiacej pandémie prvej vlny korona krízy, kedy bol nariadený celoplošný zákaz cestovania do krajiny i mimo nej, mal eliminovaný turizmus síce negatívny dopad na našu ekonomiku, no zároveň pozitívny na našu bezpeč-

nosť v uliciach. „Obmedzený pohyb, resp. takmer nulový pohyb turistov, ale aj ďalších osôb, má výrazný podiel na zjavnom poklese niektorých druhoch tzv. uličnej kriminality (napr. menší počet obetí trestných činov krádeží na osobách),“ priblížil pre Bratislavského kuriéra Michal Szeiff, hovorca KR PZ.

Nárast domáceho násillia

Čo sa ale ukázalo ako najhorší možný dopad zákazu celoplošného vychádzania, bolo to v oblasti domáceho násillia. Konkrétne jeho očividný nárast v čase korony, a to nielen v rámci hlavného mesta, ale na celom Slovensku. „V dôsledku sprievodných javov pandémie, akými sú stres, izolácia, strata ekonomických istôt a pracovné obmedzenia, vzrástlo podľa odhadov domáce násillie o 30 - 40 %,“ uvádza Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie, pričom obeťami takýchto trestných činov boli deti, muži a až v 95 % ženy, bez ohľadu na vek. Zaujímavosťou je, že už na tiesňové linky netelefonujú primárne týrané ženy samotné, ale vzrástol počet telefonátov od takzvaných tretích osôb. Teda svedkov domáceho násillia, ktorí napríklad žijú neďaleko a chcú vedieť, ako by mali týraným osobám pomôcť. „Na operačné stredisko KR PZ v Bratislave bolo v období od 01.03.2020 do 30.06.2020 prijatých 12 oznámení, ktoré boli preverované ako podozrenie z domáceho násillia,“ upresnila Veronika Slamková z Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave.

Veronika Trojanová

Mesto našlo státisíce eur na lavičky

(Dokončenie zo str. 1)

Mobiliár sa navyše nekupeje na obdobie roka či dvoch, ale na výrazne dlhšie, presahujúce kritické obdobie pandémie,“ reagovalo na naše otázky vedenie mesta prostredníctvom hovorkyne, pričom sa dozvedáme aj to, že do projektu by sa postupne mali zapojiť tiež jednotlivé mestské časti. Bez ohľadu na to, či budú mať vo svojich lokalitách iné investič-

mo. Mesto takto ušetrí čas – mesiace až roky - a tiež náklady, ktoré predstavujú asi 90-tisíc eur. Veríme, že mobiliár z Prahy je očakávanou hodnotou za peniaze z pohľadu nakladania s verejnými prostriedkami,“ pokračuje stanovisko hovorkyne magistrátu.

Lavičky za takmer pol milióna eur

„Mesto zatiaľ nemá vysúťaženu cenu za lavičky. Dodávateľa lavičiek obsta-

proces. Dúfajme len, že naše bratislavské lavičky nebudú ešte drahšie.

Pražský daňový poplatník si totiž za jednu lavičku s operadlom zaplatil cca 570 eur, za lavičku bez operadla cca 500 eur, za jeden veľkokapacitný kôš cca 670 eur, za závesný kôš cca 540 eur a za každý jeden cyklostojan 170 eur.

Ak by sme teda, čisto te-

nám záleží nielen na nákladoch počas životného cyklu jednotlivých prvkov, no tiež berieme v úvahu estetickosť, dizajn a vhodnosť umiestnenia do bratislavského mestského prostredia,“ doplnila pre Bratislavský kuriér hovorkyňa mesta.

Osádzanie mobiliáru má mesto naplánované minimálne v dvoch etapách. V rámci prvej plánuje investíciu za 65-tisíc eur, do ktorej sa má vtesnať 18 lavičiek bez operadla, 50 lavičiek s operadlom, 36 smetných košov a 44 cyklostojanov, čo je v skutku veľmi detailne vyšpecifikovaná predstava, keď vezmeme do úvahy fakt, že mesto budúcu cenu jedného kusu mobiliáru ešte vždy nepozná. Keď pritom tento naplánovaný počet prvotných kusov mobiliáru vynásobíme čiastkami, ktoré zaň zaplatilo vedenie Prahy, dostaneme sa na čiastku presahujúcu 60-tisíc eur...

Následne má byť v druhej vlne osádzania mobiliár rozšírený o výrazne väčší počet prvkov, čo sa už nezaobíde bez účasti ostatných mestských častí. „Chceme, aby v každej mestskej časti bol dôstojný verejný priestor, ktorý tvorí kvalitný mestský mobiliár. Ako uvádzame vyššie, magistrát a MIB pripravujú verejnú súťaž na rámcovú zmluvu na dodanie prvkov mestského mobiliáru, ktorej súčasťou budú aj mestské časti. Na pozemkoch Bratislavy si mobiliár hradí mesto, na zverených pozemkoch mesta si mobiliár hradia mestské časti,“ uzatvára magistrát Bratislavy, ktorý pri projekte neráta so žiadnou dotáciou. Nákup mobiliáru bude financovaný z rozpočtu mesta.

Všetci chceme krajšie mesto. Československé lavičky svojou troškou k tomu dokážu prispieť, ale na stole ostáva nezodpovedaná otázka, či sa v meste nenájdu naliehavejšie projekty, ktoré sa museli pre krízu odložiť, než nákup nových lavičiek, na ktorých nedostatok sa obyvatelia nestážujú a rok - dva by bez nich ešte vydržali.

Veronika Trojanová
(foto mesto Bratislava)

né priority: „Chceme do bratislavských ulíc dostať viac pohodlných miest na sedenie čo najskôr,“ doplnila hovorkyňa Katarína Rajčanová.

Za dizajn lavičky sme "ušetrili" 90-tisíc eur

Na tomto projekte je zaujímavá aj jeho druhá rovina. Tá, ktorá sa týka finančnej stránky veci. Vedenie mesta totiž nechce naše ulice zaplaviť „obyčajnými“ lavičkami na sedenie, ale v prvom rade chce dbať na ich dizajn. Cieľom je preto inštalácia lavičiek, ktoré budú svojím vzhľadom pripomínať funkcionalistické obdobie Československa. Na takúto **Československú lavičku** nebude vedenie magistrátu vyhlasovať vlastnú architektonickú súťaž, pretože sa rovno obrátilo na susedné Česko, kde už nový mobiliár v uliciach inštalovaný je. „Licenciu na dizajn lavičky dostala Bratislava zadar-

rú Bratislava. Cena bratislavskej lavičky ešte nie je stanovená, nakoľko vstúpe z verejnej súťaže. Odhadovaná cena lavičky, podľa ceny vysúťaženej hlavným mestom Praha, je popri cenách porovnateľných lavičiek určite výhodná. Katalógové lavičky, ktoré spĺňajú nároky na materiálovú trvácnosť, krásny design a nízku údržbu, sa pohybujú v cenách **400 - 1000 eur,“** znela odpoveď magistrátu na našu otázku týkajúcu sa odhadovaných súm za každú jednu novú lavičku pre Bratislavčanov, ktorých má spolu pribudnúť tisíc kusov.

Keďže z verejne dostupných zdrojov sú známe približné čiastky, za ktoré boli československé lavičky vysúťažené v Prahe, tak možno predpokladať, že ich účet pre Bratislavčanov nebude výrazne odlišný. Pôjde predsa o ten istý model a rovnaký výrobný

oreticky, ráтали len s náku-
pom jedného typu lavičky a vynásobili ho počtom kusov tisíc, tak pri tom najlacnejšom modeli bez operadla, ktorý Prahanov stál cca 500 eur, si za nové dizajnové sedenie v uliciach zaplatíme 500-tisíc eur! A to by nebolo málo ani v časoch mimo koronových, kedy mesto a mestské časti nemusia látať finančnú diery v rozpočte.

Zapojia sa aj mestské časti

„Očakávame, že cena novej bratislavskej lavičky nebude prevyšovať porovnateľné katalógové produkty. Už dlhšie sa pozeráme nielen na obstarávacie náklady produktov, ale aj na náklady údržby, resp. predčasného nahradenia, ak dôjde k rýchlemu predčasnému zostarnutiu daného kusu mobiliára. Pri obstarávaní lavičiek a iných prvkov mobiliáru

**TRÁPI VÁS
alebo VAŠE DETI**

ZLÝ SPÁNOK ?

**PREČÍTAJTE SI
OSVEDČENÉ RIEŠENIA
BEZ LIEKOV**

www.dracie-zily.sk

**ZLAVA
50%**

Profesionálne merania Geopatogénnych Zón - celá SR

Právnik radí

JUDr. Branislav Záhradník

Máme problém s dedičstvom po otcovi. Otec podnikal a nevieme presne zistiť stav a rozsah jeho majetku. Najmä sa obávame, aby sa neobjavili nejaké dlhy, neplatené pôžičky, zmenky alebo čokoľvek. Máme obavu, že nakoniec nebudeme nič dediť a všetko pôjde na úhradu dlhov. Aký je postup pri zisťovaní majetku a akú máme istotu, že sa po rokoch niekto neprihlási ako otcov veriteľ...

Konanie o dedičstve upravuje po novom Civilný mimosporový poriadok (Zákon č. 161/2015 Z.z.). Upravuje aj postup pri zisťovaní majetku a dlhov poručiťela. Podľa §197 Civilného mimosporového poriadku miestne príslušný súd pre konanie o dedičstve zistí majetok a dlhy poručiťela a vykoná ich súpis. Podľa §199 súd na návrh dedičov vydá uznesenie, v ktorom vyzve veriteľov, aby mu oznámili svoje pohľadávky a určí lehotu na podanie oznámenia, ktorá nesmie byť kratšia ako jeden mesiac. Uvedené uznesenie súd zverejní nielen na úradnej tabuli súdu, ale aj na webovej stránke príslušného súdu a na webovom sídle Notárskej komory SR. Na základe súpisu majetku a dlhov poručiťela súd uznesením určí všeobecnú hodnotu majetku, výšku dlhov a čistú hodnotu dedičstva, prípadne výšku jeho predĺženia v čase smrti poručiťela. V prípade, že je dedičstvo predĺžené (dlhy prevyšujú hodnotu majetku) sa dedičia a veritelia dohodnúť, že predĺžené dedičstvo

sa prenechá veriteľom na úhradu dlhov. Súd takúto dohodu schváli, ak neodporuje osobitnému predpisu. Ak nedôjde k dohode dedičov a veriteľov a dedičstvo je predĺžené, môže súd nariadiť aj bez návrhu likvidáciu dedičstva. Likvidácia dedičstva sa vykoná speňažením všetkého poručiťelovho majetku, následne súd vykoná rozvrh výťažku speňaženia majetku medzi veriteľov. Podľa §209 Civilného mimosporového poriadku právoplatným skončením likvidácie zanikajú proti dedičom neuspokojené pohľadávky veriteľov. Ak by sa objavil ďalší poručiťelov majetok, rozdelil by ho súd veriteľom do výšky ich neuspokojených pohľadávok. Ak by zostal majetkový prebytok, predjednal by ho súd ako dedičstvo.

Ak sa objaví po právoplatnosti uznesenia, ktorým sa konanie o dedičstve skončilo, ďalší poručiťelov majetok, prípadne aj dlh, súd vykoná o takomto majetku dodatočné konanie o dedičstve. Ak sa však objaví iba dlh, dodatočné konanie o dedičstve sa nevykoná. Podľa §212 Civilného mimosporového poriadku nezaradenie majetku alebo dlhov, ktoré boli medzi účastníkmi sporné, do dedičstva nebráni účastníkom, aby sa domáhali svojho práva žalobou na súde.

Z uvedeného vyplýva, že povinnosť overiť majetok a dlhy poručiťela je povinnosťou súdu, resp. notára povereného v konaní o dedičstve. Veritelia si musia riadne prihlásiť svoje pohľadávky. Ak by tak neurobili spôsobom a v lehote určenej súdom, ich pozícia pri snahe uspokojiť sa následne z majetku poručiťela sa podstatne sťažuje. V zásade by sa mohli domáhať uspokojenia svojich dlhov len v prípade, ak by sa po právoplatnosti uznesenia, ktorým sa konanie o dedičstve skončilo, objavil ďalší poručiťelov majetok. Ak by sa objavili len ďalšie dlhy, dodatočné konania o dedičstve sa nevykoná.

Uplatňovanie hlasovacích práv vlastníka bytu a nebytového priestoru v prebiehajúcom dedičskom konaní

Mgr. Silvia Valichnáčová, právnička ZLSBD a mediátorka

Vysporiadanie vlastníckeho, resp. spoluvlastníckeho práva je v prípade úmrtia (fyzickej osoby) predmetom dedičského konania.

S vlastníctvom nehnuteľnosti, ktorá je súčasťou bytového domu, je pritom nerozlučne spojené aj právo vlastníka (resp. spoluvlastníkov) zúčastňovať sa na správe domu a hlasovaním rozhodovať ako spoluvlastník o všetkých veciach, ktoré sa týkajú správy domu, spoločných častí domu a spoločných zariadení domu, spoločných nebytových priestorov, príslušenstva a pozemku zastavaného domom alebo príslušeného pozemku podľa ust. § 14 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej iba ako „BytZ“). **Je však toto**

právo vo vzťahu k dotknutej nehnuteľnosti možné uplatňovať aj počas prebiehajúceho dedičského konania?

Vlastníkovi alebo spoluvlastníkovi bytu, resp. nebytového priestoru, ktorý je fyzickou osobou, zaniká spôsobilosť mať akékoľvek práva alebo povinnosti okamihom smrti, v súlade s ust. § 7 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej iba ako „OZ“). Pretože slovenský právny poriadok nepozná

inštitút tzv. ležiacej pozostalosti (hereditas iacens), podľa ktorého dedičstvo v období po smrti pôvodného vlastníka až do právoplatného rozhodnutia súdu o novom vlastníkovi nepatrí nikomu, majetkové, ako aj ostatné práva poručiťela prechádzajú na jeho dedičov alebo prepadajú štátu ako odúmrté už okamihom jeho smrti.

Jediný dedič alebo štát je v takomto prípade výlučným vlastníkom dedičstva. V prípade, ak sa v dedičskom konaní koná s viacerými dedičmi, týchto je potrebné považovať za podielových spoluvlastníkov všetkých vecí patriacich do dedičstva, disponujúcich všetkými právami a povinnosťami spoluvlastníkov v zmysle ust. § 139 OZ. Z právnych úkonov voči tretím osobám sú dedičia následne zaviazaní spoločne a nerozdielne.

Potenciálny okruh dedičov

Aj keď je bežnou praxou

správca alebo spoločenstva nekonať s potenciálnymi dedičmi poručiťela, ale odkázať ich na právoplatné ukončenie dedičského konania niektorým zo spôsobov podľa § 203 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej iba ako „CMP“), prípadne na zápis vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností (a to nie len v otázkach hlasovania vlastníkov, ale napr. aj čo do uhrádzania mesačných zálohových platieb), tento postup nemôžno v rámci vyššie uvedeného považovať za správny. Rozhodnutie súdu má totiž vo vzťahu k dedičom ako aj tretím osobám len deklaratórny charakter, pričom vlastnícke práva k dotknutej nehnuteľnosti sa síce do katastra nehnuteľností zapisujú na základe predmetného rozhodnutia, avšak iba formou záznamu, ktorý nemá (na rozdiel od vkladu vlastníckeho práva) právotvorné, ale iba evidenčné účinky. Uvedené vyplýva z ustanovenia ust. § 34 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon). Vo vzťahu k otázke dokladovania existencie hlasovacích práv dediča, resp. dedičov podľa ust. § 14 ods. 1 BytZ je na tomto mieste nevyhnutné uviesť ust. § 189 ods. 1 CMP, v zmysle ktorého: „Ak konanie nebolo zastavené, upovedomí súd tých, o ktorých sa možno dôvodne domnievať, že sú dedičmi, o ich dedičskom práve a o možnosti dedičstvo odmietnuť v lehote jedného mesiaca odo dňa, keď sú dedičia o práve dedičstvo odmietnuť upovedomil; túto lehotu môže súd z dôležitých dôvodov predĺžiť. Súčasne dedičov poučí o náležitostiach a o účinkoch odmietnutia dedičstva.“ Osoba, ktorá pri hlasovaní v bytovom dome overuje totožnosť vlastníkov, je teda potrebné predložiť práve upovedomenie o dedičskom práve vydané súdom

v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia a v prípade, ak bolo toto upovedomenie vykonané ústne do zápisnice podľa ust. § 189 ods. 2 CMP, dedičia sa preukážu iným potvrdením vydaným notárskym úradom (notár vykonáva v dedičskom konaní úkony súdu ako súdny komisár) príslušným na prejednanie dedičstva o tom, že osoba uplatňujúca hlasovacie právo podľa § 14 ods. 1 BZ je vo vzťahu k predošlému vlastníkovi dotknutej nehnuteľnosti dedičom v určitom dedičskom podiele. Takéto potvrdenie je dokonca relevantnejšie ako upovedomenie o dedičskom práve, nakoľko spravidla zohľadňuje iba dedičov, ktorí dedičstvo po poručiťelovi v zákonom ustanovenej jednomesačnej lehote odo dňa vykonania upovedomenia neodmietli.

Plná moc udelená poručiťelom

Ďalšou otázkou, v súvislosti s uplatnením hlasovacieho práva k nehnuteľnosti, ktorá je predmetom prebiehajúceho dedičského konania, je platnosť plnej moci udelená poručiťelom za jeho života. Túto plnú moc je pritom možné pri hlasovaní vlastníkov v bytovom dome podľa § 14 a nasl. BytZ akceptovať iba v prípade, ak je v nej vyslovene uvedené, že smrťou poručiťela nezaniká a naďalej platí v poručiťelom vymedzenom rozsahu, a to s ohľadom na dikciu ust. § 33b ods. 2 OZ, v zmysle ktorého: „Plnomocenstvo zaniká smrťou splnomocniteľa, ak z jeho obsahu nevyplýva niečo iné. Zanikom právnickej osoby, ktorá je splnomocnencom alebo splnomocniteľom, zaniká plnomocenstvo len vtedy, ak jej práva a záväzky neprechádzajú na inú osobu.“

celý článok nájdete na bakurier.sk

VÁŠE SŤAHOVANIE
PRE VÁS AJ VAŠU FIRMU

+421 948841313
www.vasestahovanie.sk

O foto genické skvosty Bratislavy je vo svete veľký záujem

sme fungovali v bežnom režime, ale do istej miery môžeme súhlasiť, že z istého uhla pohľadu to môže môjmu projektu aj pomôcť.

Veľmi zjednodušene, už pár rokov ukazujem krásnu Bratislavu cez svoj fotoobjektív a umeleckú dušu. A práve toto spojenie v online priestore nadchýňa na Instagrame už takmer stotisíc ľudí. Čakala si také niečo?

Nič také som ani neplánovala, vzniklo to ako súčasť mojej ročníkovej práce ešte

škole. Pár fotiek o Bratislave na Instagram a žiaden ďalší plán. Avšak, tam sa to celé iba začalo.

Tvoj projekt "bratislava_" vyhľadávajú tak Bratislavčania, Slováci, ale najmä zahraniční zvedavci, ktorých láka Bratislava. Čím si ich tak zaujala, keď online priestor je preplnený miliónmi záberov nášho hlavného mesta.

Práve preto. Ľudia celkovo a už ani v online priestore, nechcú byť konzumenti kvantity a duplikátov. Snažím sa do každej fotografie dať niečo viac ako len dobrú kompozíciu. Bratislava je môj domov a poznám ju z každého uhla, snažím sa ju ukazovať v tom najlepšom svetle, ale samozrejme z môjho subjektívneho pohľadu. Moja tvorba vychádza z môjho vnútra a tak som spokojná s výsledkom. Myslím, že práve tá emócia, ktorú do toho dávam, je tým rozdielovým bodom medzi zaujme - splynie.

Ty chceš ale posunúť tento projekt ešte ďalej. Čo by to malo byť?

Už pred pandemiou som mala takmer hotovú ďalšiu fázu môjho

projektu, ktorá ho vezme aj do offline svetu. Na pár mesiacov sa projekt zastavil, ale hádam už nič nezabráni, aby sme to do konca tohto roka spustili. Som v štádiu produkčných rokovaní o finálnej podobe.

Čo si pod tým môžeme predstaviť?

Veľmi v skratke, ideálny suvení. Predstavte si, že ste v Bratislave prvý krát a neviete kam sa vybrať. Alebo že ste nestihli všetko prejsť a radi by ste si to pozreli. Prípadne ste tu niekedy boli a radi by ste si uchovali tie najkrajšie spomienky. Po štvrté, radi by ste sem prišli, ale situácia to teraz nedovoľuje. A teraz si predstavte, že všetky tieto alternatívy vyriešite jedným produktom. Naviac s istotou, že bude obsahovať desiatky zaujímavých pohľadov na naše krásne mesto, prostredníctvom mojej fotografickej tvorby. Tá bola doteraz dostupná iba v online podobe a preto sa teším, že dostane aj hmatateľnú alternatívu s premysleným konceptom. Ak bude úspešná, v rozšírenej verzii sa projekt aj zdigitalizuje a posunie sa aj v rámci online svetu na iné platformy než len Instagram.

To znie naozaj veľmi atraktívne. Neuvažuješ aj nad inými mestami?

Iste a nielen mestami. Ale nechcem predbiehať, najprv som zvedavá, ako svet zareaguje na túto "pozdvanú" na netradičnú exkurziu po našom hlavnom meste.

(pk, foto MT)

Obmedzené cestovanie, všade kontroly, množstvo meniacich sa opatrení, skrátka pre cestovný ruch totálna pohroma, a to na oboch stranách. Tak na strane poskytovateľov služieb, ale aj na strane návštevníkov, ktorí musia krotiť svoju túžbu spoznávať nové destinácie.

Počet návštevníkov aj v Bratislave tento rok padne zrejme na historické minimum.

Ako to však v živote chodí, každá udalosť prináša nielen prehry, ale aj príležitosti. A hoci

mii ani len nechyroval, dnes nabera jej projekt na atraktívnejšom význame, a to nielen v rámci Bratislavy, ale celosvetovo.

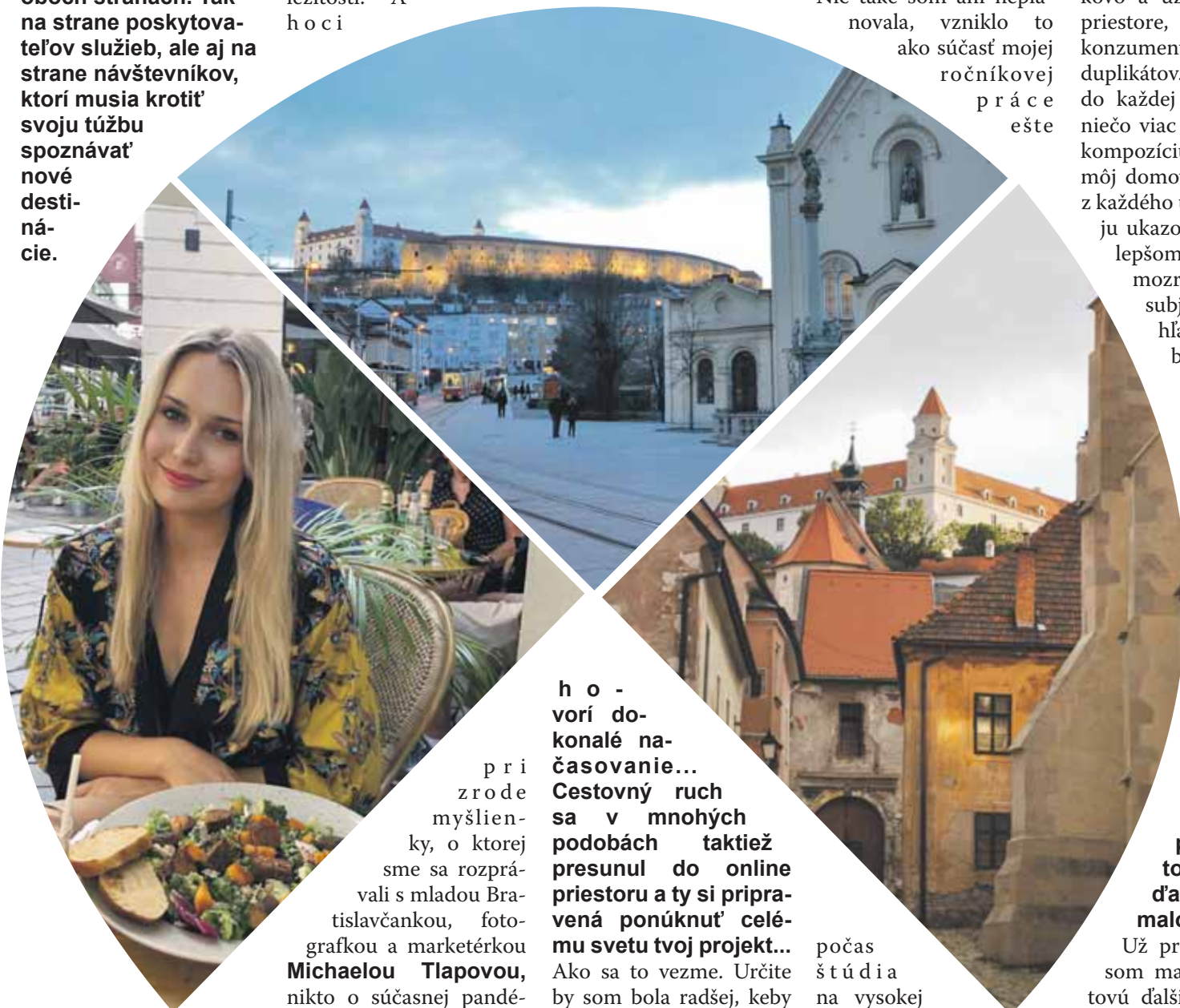
Tomu sa

h o - vorí dokonalé načasovanie... Cestovný ruch sa v mnohých podobách taktiež presunul do online priestoru a ty si pripravená ponúknuť celému svetu tvoj projekt...

Ako sa to vezme. Určite by som bola radšej, keby

počas štúdia na vysokej

pri zrode myšlienky, o ktorej sme sa rozprávali s mladou Bratislavčankou, fotografkou a marketérkou Michaelou Tlapovou, nikto o súčasnej pande-

Bojujú za kvalitnejší život nielen v Bratislave, ale po celom Slovensku

Nástup a výstup z električkového nástupišta, prechádzka v Mestských lesoch, účasť na koncerte, ale aj možnosť počas neho použiť toaletu. A čo taká sexuálna asistencia? V Čechách bežná prax.

Ľudia bez zdravotných ťažkostí sa nad takýmito situáciami nemusia vôbec zamýšľať. Pre ľudí s hendikepom ide v mnohých prípadoch o vymoženosti. Podľa **Agentúry osobnej asistencie** sa podmienky pre imobilných ľudí v hlavnom meste stále zlepšujú.

Osobný asistent je rukami a nohami človeka so zdravotným postihnutím

Agentúra osobnej asistencie v Bratislave má vo svojej databáze okolo 400 ľudí, ktorí potrebujú pomoc osobného asistenta. Sú to ľudia s rôznymi obmedzeniami, či už fyzickými, mentálnymi, zrakovými alebo ľudia po úraze, či porážke. Podľa Agentúry osobnej asistencie ľudia s postihnutím dokážu vďaka osobnej asistencii viesť relatívne samostatný život. Osobný asistent im pomáha napríklad vstať ráno z postele, obliecť sa, premiestniť sa alebo dorozumieť sa. Dokážu si naplánovať svoj deň, postarať sa o svoju domácnosť, či realizovať svoje koníčky.

Nie je asistent ako asistent

Žiadosť o peňažný príspevok na osobnú asistenciu sa podáva na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny. Na základe individuálnych potrieb a zdravotného stavu žiadateľa posudková komisia schváli počet hodín osobnej asistencie. Ľudia s vážnymi zdravotnými problémami môžu mať priznanú asistenciu max. 20 hodín denne. Tým, ktorí majú menšiu potrebu pomoci stačí pár hodín týždenne. Podľa Jozefa Blažeka, koordinátora agentúry, sa užívateľ, teda človek so zdravotným po-

stihnutím „nemôže správať nadradene, nemôže asistenta ponížovať, nemôže sa k nemu správať ako pán k služovi. Inak je problém nájsť pre užívateľa vhodného asistenta. Asistent musí byť silná osobnosť, aby vedel niektoré veci prehltnúť. Niekedy je to náročné.“ Vo väčšine prípadov sú vzťahy medzi užívateľmi a osobnými asistentmi a asistentkami kvalitné, založené na vzájomnej úcte a pochope-
pení.

Osobná asistencia ako práca na plný úväzok? V našom sociálnom systéme nemožné

Problém nájsť asistentov súvisí aj s nízkym finančným ohodnotením tejto práce. Hodinová sadzba osobnej asistencie predstavuje 4,18 eur. Ak osobný asistent pracuje 8 hodín denne päťkrát v týždni, jeho mesačný zárobok predstavuje 668,80 eur. Túto sumu si osobný asistent ešte musí zdaňovať. Ako uvádza predsedníčka Agentúry osobnej asistencie Andrea Madunová pozícia osobných asistentov v slovenskom sociálnom systéme je nevýhodná aj z pohľadu pracovno-právnych vzťahov: „Medzi asistentom a klientom sa neuzatvára pracovná zmluva, ale len zmluva

medzi dvoma fyzickými osobami. Takže postavenie asistenta nie je také ako človeka v pracovno-právnom pomere. To znamená, že osobný asistent nie je poistený nemocensky, ani v súvislosti s dávkou v nezamestnanosti, tiež nemá nárok na dovolenku. Keď osobný asistent nepracuje, tak nemá príjem.“ Podľa Občianskeho zákonníka sú za asistenta hradené len odvody do Zdravotnej poisťovne. Za určitých podmienok hradí štát odvody na dôchodkové zabezpečenie. Ale to len v prípade, ak má užívateľ zazmluvnených viac ako 140 hodín osobnej asistencie s jedným alebo viacerými asistentmi.

Sexuálna asistencia na Slovensku je stále tabu

Ľudia s postihnutím nepotrebujú len pomoc pri obliekaní, vstávaní z postele či nakupovaní, ale tak ako zdraví ľudia, aj pri intímnom živote. V susedných Čechách bežná prax, u nás sa o tom ani nehovorí. Hoci v osobnej asistencii nie je nič zakázané, sexuálne služby pod činnosť asistentov nespádajú. V okolitých krajinách funguje sexuálna asistencia ako zamestnanie. Podľa Andrey Madunovej sme na Slovensku na vnímanie

sexuálnych potrieb ľudí s postihnutím ešte nedozreli: „Táto téma je veľmi dôležitá, ale nenašla ešte tú správnu dobu na to, aby sa otvorila. Potrebujeme odborníkov, ktorí sa budú tejto otázke seriózne venovať. Potreba ľudí so zdravotným postihnutím tu je, ale ľudia sa o tom boja rozprávať.“

Podmienky na život v hlavnom meste sa zlepšujú

V Agentúre osobnej asistencie si myslia, že v Bratislave sa vďaka aktuálnemu vedeniu podmienky pre život ľudí s obmedzeniami zlepšujú. Na novozriadnom Oddelení kvality života pracuje zamestnanec so zdravotným postihnutím, ktorého agendou je odstraňovanie bariér v meste.

Skvalitnila sa mestská hromadná doprava a ľuďom na vozíku sa prispôsobujú aj električkové nástupištia. „Napríklad v Ružinove ste ešte do minulého roku vystúpili z električky a nevedeli ste vyjsť z nástupišta. Ale už je to urobené,“ hovorí Jozef Blažek. Bezbariérový autobus však nie je vhodná forma prepravy pre každého. V hlavnom meste chýbajú prepravné taxíky a autobusy s výstupnou plošinou. Takéto autá

majú v Bratislave len dve taxislužby.

Čo robí Oddelenie kvality života?

Mesto Bratislava ešte minulý rok založilo pracovnú skupinu Prístupná Bratislava. Jej členmi sú zástupcovia neziskových organizácií združujúcich ľudí s rôznymi typmi zdravotného znevýhodnenia, ktorí sa aktívne podieľajú na rozvoji agendy prístupnosti nášho mesta, prinášajú relevantné podnety a spolupracujú na ich riešení.

Oddelenie kvality života aktuálne spracúva túto agendu na organizačnej, koncepcnej a strategickej úrovni. Zároveň už iniciovalo niektoré konkrétne debarierizačné projekty, ktoré sa realizujú v spolupráci s odbornými útvarmi mesta. V súčasnosti napríklad pracujú na sprístupnení komunikácie zamestnancov pracovísk prvého kontaktu mesta s klientami so sluchovým znevýhodnením a na architektonickej debarierizácii vchodu do novej radnice Magistrátu

mesta Bratislava. V júli 2020 bola zrealizovaná inštalácia viacerých nájazdových rámp na prízemí Primaciálneho paláca, ktoré vytvorili bezbariérové mini trasy z Primaciálneho námestia do vnútorného nádvorja s Fontánou sv. Juraja a do hlavných zasadacích miestností. V týchto priestoroch sa konajú rôzne stretnutia zástupcov mesta s verejnosťou, napríklad aj stretnutia pracovnej skupiny Prístupná Bratislava, ktorej viacerí z účastníkov sa pohybujú na invalidnom vozíčku.

Mgr. Katarína Rajčanová, hovorkyňa hl. mesta

Príspevok na opatrovanie vs. zabehnutá osobná asistencia

Služby osobnej asistencie sú po nástupe novej vlády ohrozené. Minister práce, sociálnych vecí a rodiny Milan Krajniak avizoval zmeny v sociálnych službách. V súčasnosti ľudia so zdravotným postihnutím dostávajú dva príspevky. Závisí od toho, či sa o osobu s postihnutím stará člen rodiny. V tom prípade ide o opatrovateľský príspevok, ktorý predstavuje 476,74 eur ak opatrovanie vykonáva osoba v produktívnom veku alebo 238,37 eur, ak opatrovanie vykonáva človek na invalidnom alebo starobnom dôchodku. Druhou formou príspevku je príspevok na osobnú asistenciu. Podľa Andrey Madunovej rezort porovnáva neporovnateľné a zabúda na ...

Monika Grznárová
(foto MG)

celý článok nájdete na bakurier.sk

Elektrikár
Bratislava
NON STOP
oprava, údržba

0903 251 817

František Kovár:

„Nie je dôležité odkiaľ ste, ale akým ste človekom..“

Aj keď je herec **František Kovár** (73) hrdým rodeným Bratislavčanom, v skutočnosti pre neho nie je podstatné, kto odkiaľ pochádza. Práve naopak. V živote si najviac vážil obyčajných ľudí, ktorých vďaka svojej práci spoznal v rôznych kútoch Slovenska a ktorí si ho získali svojou čistou dušou.

Stretávame sa v priestoroch novej budovy Slovenského národného divadla a vy si odbiehate počas skúšky. Prezradte, akú hru momentálne nacvičujete?

Pred tým, ako boli nariadené bezpečnostné opatrenia v boji proti koronavírusu, sme mali rozoskúšané predstavenie Kubo. Keď potom vypukla pandémia, všetko sa stoplo a teraz si hru v hlavách oprašujeme. Predsa len, už sú to tri mesiace po pauze... No a v septembri, konkrétne v sobotu devätnásteho, by mala byť premiéra Kuba. Ale ako to napokon bude, to všetko závisí od situácie, ako sa dovedy vyvinie.

Mohla by byť premiéra ohrozená?

Ťažko povedať. Uvidíme, aká bude druhá vlna pandémie. Ale ja dúfam, že sa to nezastaví. Keď, tak snáď bude nanajvýš premiéra prebiehať v obmedzenom režime. Ako sme hrali pred letom. Vtedy sme štyri predstavenia na konci sezóny hrali tak, že mohla byť obsadená len polovička hľadiska. Ľudia sedeli šachovnicovo a s rúškami, ale napriek tomu vytvorili veľmi dobrú atmosféru. Takže uvidíme. V každom prípade, dnes by mala krištáľová guľa veľkú hodnotu, lebo každý by sa do nej pozeral, aby vedel, ako veci budú...

Kde inde vás okrem SND môžu diváci v dohľadnej dobe vidieť?

Momentálne máme jedno veľmi dobré predstavenie. Volá sa to Kvarteto a sme v ňom v obsadení – Božidara Turzonovová, Zuzka Kocúriková, Dušan Ja-

mrich a ja. Hráme to len štyria, no je to vynikajúca hra, s ktorou

ských hereckých mien je len veľmi málo takých, ktoré by

Mal som v tom šťastie, áno. Lenže, keď sme filmovali a chodievali do rôznych exteriérov, vďaka tomu som spoznával život vo všetkých kútoch Slovenska. Keď sme prišli do nejakej úplne zapadnutej dedinky, tam som zrazu stretol a spoznal – hoci len nakrátko, miestneho človeka, ktorého som si začal neobyčajne vážiť pre jeho vlastnosti. Pre jeho životný štýl, ktorý sa vyznačoval akousi čistotou, priamotou. A títo ľudia boli pre mňa vždy potvrdením toho, že ono vlastne vôbec nie je dôležité, odkiaľ ste, ale akým ste človekom.

Napriek tomu, keďže ste v ňom vyrástli, tak mesto musíte mať vý-

borne zmapované. Ak by sme ho rozdelili na pomyselné revíry, ktorý by bol vášmu srdcu najbližší?

No tak ja mám hneď niekoľko revírov. Jeden, ten základný, je tam, kde bývam. A to je Lamač. Druhý revír bol tam, kde som sa narodil a kde som vyrástol. To je Tabaková ulica, ktorá sa predtým volala Mýtna. A tretí revír, kde momentálne najviac žijem, je Slovenské národné divadlo, čiže toto centrum mesta. No a potom mám detašované revíry všade tam, kde sú fungujúce dabingové štúdiá alebo televízia.

Takže ste navyše rodený Staromešťan. Ktorú školu ste v tejto lokalite navštevovali?

Do školy som chodil na Jeleniu ulicu. Patril som ku generácii detí, kedy nás bolo strašne veľa. Triedy boli vtedy natrieskané a okrem iného sme spočiatku do školy chodievali aj v sobotu. Potom bolo obdobie, kedy nás ako časť žiakov presunuli do školy na Karpatskú ulicu a tam sme chodievali na vyučovanie aj poobede. Následne som chodil do školy na Vazovo-

mali pôvod z hlavného mesta. Vy patríte medzi tento herecký šafrán. Myslíte si, že je o vás známe, že ste rodený Bratislavčan?

Neviem, či je to o mne známe, ale hrdý Bratislavčan som, pretože som sa tu narodil! Vyrástol som tu, mám tu svoje korene a prežil som tu krásne detstvo. V podstate až do roku 1967, kedy prišla pracovná ponuka do Divadla Andreja Bagara v Nitre, som celý život prežil v Bratislave. Vtedy som cestoval medzi Nitrou a hlavným mestom, kde som trávil pomenej času. V roku 1972 som dostal angažmán na Novú scénu a odvtedy som znovu naplno v Bratislave. Neskôr som bol spoluzakladateľom Divadla Korzo '90 a od roku 1996 som v Slovenskom národnom divadle.

Vaši mimobratislavskí kolegovia museli do hlavného mesta cestovať kvôli škole, neskôr kvôli divadlám – práci. Veľa toho musia obetovať. No vy ste mali toto všetko poruke. Bolo to šťastie, že ste sa narodili v hlavnom meste?

chodíme po zájazdoch. Takže aj v tomto prípade uvidíme, kedy a kam s ňou pôjdeme, až budeme znovu môcť.

Vy osobne nemáte strach z nákazy? Predsa len, v divadle rúška nenosíte...

Mám strach. Povedzme, že niektorí kolegovia robia seriály, kde je počas nakrúcania veľa ľudí a ktovie, či tam niekto nie je roznášač. Mám aj známych, ktorí sa vrátili z Chorvátska a pritom vôbec nevedia, kde sa nakazili. Všetci tí tridsiati, ktorých s nimi testovali, boli negatívni a oni to napriek tomu dostali. Pravdepodobne niekde chytili kľučku, ale sami nevedia kde. Vďaka tomu som mal informácie z prvej ruky o tom, ako ochorenie prebieha, no oni sú podstatne mladší, vďaka čomu neskôr skončili v nemocnici. Akurát naposledy, keď som s nimi volal, mi povedali, že už im je lepšie, pretože na obed mali guláš a konečne začínajú cítiť chuť jedla.

Predsa len, zaradíme výhybku a prejdeme na veselšiu tému. Spomeldi zvučných sloven-

vú ulicu.

Mali ste medzi spolužiakmi aj iných budúcich hercov?

To nie, ale mám spomienku na to, že jeden rok chodil so mnou do triedy Marián Varga. To bolo už na Vazovovej ulici. A on, môj zlatý, bol taký ten pokúšiteľ. Niekedy išiel v škole na záchod, kde tajne fajčil. Vtedy sme na neho dávali pozor, aby ho neuvidel učiteľ. (smiech)

V ktorých častiach mesta ste zvykli počas dospievania tráviť voľný čas s kamarátmi?

To malo rôzne etapy. Prvá, o ktorej rád rozprávam, bol náš dvor. Tam sme prežívali všetko. Bolo to na spomínannej Tabakovej ulici, kde som žil od detstva. Bývali sme v dome s bytmi, ktorý mal veľký dvor a na ňom sme trávili detstvo. Keď sme boli celkom malí, tak si ku nám sadla mama a dávala na nás pozor. Keď sme boli väčší, tak sme na dvore hrávali futbal a v zime sme zamrazili vodu a hrávali na nej hokej. Bol tam jeden sused, ktorý mal takú smolu, že rovno pod svojím oknom mal bránku, čiže sme mu pravidelne rozbíjali okno. Ten dvor bol fantastickým miestom, ktoré nás naučilo všetky tie sociálne väzby ako je česťnosť, spravodlivosť, poctivosť. Lebo tam keď ste zaklamali, tak tým ostatným to nebolo po chuti. Vedeli, že klamete a museli ste sa hanbiť. Všetko sa to utváralo samo, bez dozoru rodičov a každý z nás si potom to zdravé a dobré z dvora niesol do života.

Zostali vám tieto priateľstvá z dvora na Tabakovej?

Doteraz! Raz za dva až tri mesiace sa na pivo stretávame práve s týmito kamarátmi z detstva. Tam si zaspomíname, zasmejeme sa. Je to fajn. Dnes už takéto priateľstvá neexistujú.

Vraj na tom dvore s vami vyrastala aj herečka Hana Gregorová.

Hanka Gregorová bývala o poschodie vyššie, takže áno, v podstate sme vyrástli na tom istom dvore. No keďže ona je o pár rokov mladšia, tak som bol skôr kamarát s jej bratom. Dokonca som jej neskôr pomáhal s prípravou na herectvo. Ona mala veľmi zlatých rodičov, aj brata, ktorý neskôr emigroval.

Keď ste dospievali, tak ste sa s kamarátmi z dvora určite presunuli niekam do nočných ulíc mesta...

Samozrejme, neskôr sa chodievalo na žúry. Za tými sme vyrážali na Mladú gardu, alebo k internátom do Horského parku. Tým najväčším ťahákom bol V-klub, alias Věčko. Tam sme sa poznali všetci.

Po sobáší ste sa presunuli z rodičovského bytu do vlastného. No nie v meste, ale v okrajovej časti Bratislavy. Prečo?

Ako vravíte, v meste som žil s rodičmi. No keď sme s manželkou dostali pridelovaný byt v Lamači, tak som sa presťahoval tam.

Veronika Trojanová
(foto VT)

celý rozhovor nájdete na bakurier.sk

**Aj TU môže byť
Váš inzerát!**

nové bezkonkurenčné
ceny, už od 20 eur

garancia viditeľnosti
(max. 3 inzeráty na stranu)

viac ako 80 000 výtlačkov
v originálnych stojanoch
a na voľne prístupných miestach

**Kontakt: 0902 666 111
inzeracia@bakurier.sk**

Bratislavská kultúra

SEPTEMBER/OKTÓBER 2020

Rímske hry už tento víkend v Rusovciach

MÚZEUM
MESTA
BRATISLAVY
CITY MUSEUM
BRATISLAVA

Múzeum mesta Bratislavy pripravilo aj v tomto roku obľúbené podujatie Rímske hry – Limes day 2020, ktoré sa uskutoční v sobotu 12. 9. 2020 od 10.00 do 18.00 v Múzeu Antická Gerulata v Rusovciach.

Dramaturgia programu je postavená na umeleckých obrazoch a lepšej predstavivosti o fungovaní a obyvateľoch Gerulaty. Novinkou podujatia je veľké pátranie detí s Avitom – Gerulata ukrýva poklad. Deti zažijú putovanie po priestore Gerulaty. Hravou formou sa dozvedia tie najpodstatnejšie veci o Rímskej ríši a Gerulate. Na záver nájdú poklad, ktorí si rozdelia. Pripravujeme tri vstupy – 11.00, 14.00, 16.00. V jednej skupine maximálne 20 detí bude nasledovať vodcu, legionára Avita, ktorý reálne žil v Gerulate v 2. storočí nášho letopočtu.

Nebude chýbať osvedčená Rímska škôlka. Viac info sa dozviete na www.muzeum.bratislava.sk.

PhDr. Peter Hyross,
riaditeľ MMB

Slovenská filharmónia nové hudobné zážitky

V septembri sa už tradične uskutoční **Koncert bez bariér** Slovenského komorného orchestra (**11. 9. 2020**) a tiež koncerty **Slovenskej filharmónie** pod taktovkou nastupujúceho šéfdirigenta **Daniela Raiskina** s renomovaným rakúskym huslistom **Benjaminom Schmidom** (**17. a 18. 9. 2020**), presunuté z mája 2020. Program doplní Koncert pre husle a orchester znovuobjavovaného rusko-poľského skladateľa 20. storočia so židovskými koreňmi **Mieczysława Weinberga**. Na prelome septembra a októbra sa mal uskutočniť **56. ročník Bratislavských hudobných slávností**. Vzhľadom na najnovšie opatrenia ÚVZ SR a regionálneho ÚVZ Bratislava, ktoré vstúpili do platnosti v nedeľu 6. septembra 2020, bola Slovenská filharmónia, ako hlavný organizátor BHS, nútená **festival zrušiť**. Slovenská filharmónia ponúkne publiku z festivalového programu 5 komorných koncertov: **Recitál Slávky Zámečnikovej - 28.9., Slovenský komorný orchester - 1.10., Komorný koncert Nesmrteľná milienka - 2.10., Moyzesovo kvarteto - 3.10., Quasars Ensemble - 9.10.**

Slovenská filharmónia bude operatívne reagovať na všetky oficiálne vydané opatrenia a usmernenia. Koncerty sa preto uskutočnia s aktuálne povoleným počtom návštevníkov. Budú sa konať za dodržania všetkých hygienických opatrení. Zároveň bude realizovaná aj periodická aerosolová priestorová dezinfekcia, a čistenie klimatizácie. Kompletný program koncertov nájdete na stránke www.filharmonia.sk

prof. Marian Lapšanský,
generálny riaditeľ SF

Konvergenzie 2020 začínajú tretie desaťročie

konvergenzie

Rád by som pozval všetkých, pokiaľ to situácia dovolí, už na 21. ročník medzinárodného festivalu komornej hudby **Konvergenzie**, ktorý sa bude konať **od 16. do 20. septembra 2020** v Bratislave v rôznych koncertných priestoroch. V dramaturgiách, ktoré vznikli špeciálne pre Konvergenzie, sa možno tešiť aj na veľké klasické diela Romana Bergera, Bacha, Beethovena, Brahmsa, Dvořáka, ale tiež „bratislavských skladateľov“ Johana Nepomuka Hummela a Alexandra Albrechta, ktoré zaznejú v interpretácii vynikajúcich slovenských umelcov **Igora Karška, Mikiho a Nory Skutovcov, Jordany Palovičovej, Jozefa Luptáka, Milana Paľu, Borisa Lenka, Aleny Hučkovej** a ďalších.

Špeciálnymi hosťami festivalu budú nestori slovenského interpretačného umenia, violončelista **Jozef Podhoranský** a klavirista **Marian Lapšanský**. Súčasťou aktuálneho ročníka festivalu budú tiež hudobné dobrodružstvá **Pjoniho** a **Stroona**, nové úpravy piesní Mariána Vargu a projekty Balady (**Robert Pospíš a Martin Sillay**), 10 Simple Melodies (Branislav Dugovič) a Tehillim (**Michal Paľko, Mojše Band** a priatelia). Chýbať, samozrejme, nemôže koncert pre deti s **Toddler Punk** a viacero sprievodných podujatí. Viac sa dozviete na www.konvergenzie.sk.

Jozef Lupták, riaditeľ festivalu

Slovenské národné múzeum

SLOVAK
NATIONAL
MUSEUM

požýva na výstavu s názvom **Ferdinand Takáč - kňaz, spisovateľ, politický väzeň**.

Výstava je venovaná Ferdinandovi Takáčovi - jednej z najväčších osobností slovenských Chorvátov, ktorého sté výročie narodenia (27. jún 1920, Chorvátsky Grob) si pripomínáme v tomto roku.

Ferdiš Takáč, ako ho zvykli oslovať, sa zaslúžil najmä o kultúrne zblíženie sa Slovákov s Chorvátmi. Hoci pochádzal z chudobných pomerov, vďaka svojmu zaniu študoval právo na univerzite v Záhrebe. V roku 1950 vstúpil medzi jezuitov, čím si splnil svoj sen, avšak nasledovalo v jeho živote dlhé obdobie, keď bol viackrát väznený a nemohol pôsobiť v cirkvi. Aj napriek neľahkému osudu sa stále venoval pomoci druhým a vďaka svojej neúnavnej práci získal aj viaceré štátne vyznamenania. Ferdinand Takáč počas svojho života preložil z chorvátskeho do slovenského jazyka tri desaťky kníh a vytvoril dva rozsiahle chorvátsko-slovenské slovníky. Zomrel 6. apríla 2013 a pochovaný je blízko kostola vo svojej rodnej obci.

Výstava Ferdinand Takáč - kňaz, spisovateľ, politický väzeň je pre verejnosť prístupná do 31. októbra 2020 vo výstavných priestoroch Slovenského národného múzea - Múzea kultúry Chorvátov na Slovensku. Srdečne Vás pozývame a tešíme sa na Vašu návštevu!

Mgr. Andrej Solár,
riaditeľ SNM

Bratislavská kultúra

SEPTEMBER/OKTÓBER 2020

GMB pravidelne prináša návštevníkom výstavu či už domácich alebo zahraničných autorov. Jednou z nich bude aj nová **výstava Snívaj !?**, na ktorú by som rada všetkých srdečne pozvala.

Výstava začína **24. septembra v Mirbachovom paláci**. Ponúka jedinečnú prezentáciu tvorby kľúčových slovenských výtvarníkov, ktorí nastupovali na umeleckú scénu od obdobia šesťdesiatych rokov 20. storočia, až po "ponovembrovú" generáciu deväťdesiatych rokov. Ťažisko výstavy je postavené na dielach, ktoré zrkadlia uvoľnenie spoločenskej a politickej situácie v období Pražskej jari (1968) bývalého socialistického Československa. Umelecká scéna si v tých na chvíľu „oslobodených“ časoch dokázala vybojovať avantgardné sebavedomie a dodnes neprekonateľnú autenticnosť. Samotný názov výstavy je inšpirovaný listom umelca a teoretika Roberta Cypricha z roku 1979, v ktorom píše českému umelcovi Petrovi Štemberovi: „Každý z nás balzacovsky povedané chce chvíľu zmeniť tento svet. Ja žiaľ ho už meniť nemám chuť. Chcem už len pomáhať ľuďom snívať.“

Kurátorky výstavy: Beata Jablonská, Kristína Zaťko-Jarošová
Vystavujúci autori: Milan Adamčiak, Peter Bartoš, Juraj Bartusz, Mária Bartuszová, Milan Dobeš, Stano Filko, Milan Grygar, Jozef Jankovič, Igor Kalný, Michal Kern, Július Koller, Otis Laubert, Denisa Lehocká, Juraj Meliš, Alex Mlynárčik, Ilona Németh, Roman Ondak, Rudolf Sikora, Dezider Tóth / Monogramista T.D, Jana Želibská

Katarína Trnovská, riaditeľka GMB

GMB
GALERIA MESTA BRATISLAVY

BKIS

Všetkých Bratislavčanov, ale aj návštevníkov mesta pozývam na výnimočnú **výstavu Tolerancia**. Výstava vznikla v USA pred tromi rokmi a tvoria ju plagáty z dielne uznávaných svetových grafikov, ktorí vytvorili grafické vizuály na túto veľmi aktuálnu tému. Niektoré sú vtipné, iné farebné, ďalšie vyvolávajú úvahy a diskusiu. Sme radi, že sme tento medzinárodný projekt mohli predstaviť Bratislavčanom. Výstavu si môžete pozrieť do 7.10. na Moste SNP.

Katarína Hulíková, riaditeľka BKIS

Divadlo Nová scéna otvára svoje brány pre divákov 10. septembra a to obľúbeným muzikálom **Mamma Mia!**, ktorý odohráme pre ľudí z prvej línie ako vďaka za celé obdobie, čo sa o nás starali a zrejme ešte budú starať. Rovnako vraciame na naše javisko pôvodný kórejský muzikál **TURANDOT**, ktorý sme stihli odpremiérovat' 6. a 7. marca, tesne pred uzavretím divadiel. Verím, že toto predstavenie veľmi zaujme, pretože renomovaný maďarský režisér Róbert Alföldi poňal známy príbeh v modernom duchu a myslím si, že ním oslovíme širokú vrstvu divákov rôznych vekových kategórií.

No a bonbónikom septembrového programu bude premiéra pôvodného slovenského muzikálu **VODA (a krv) NAD VODOU**, kde v príbehu o láske a pomste odznejú tie najväčšie hity skupiny Elán pod réžijnou a choreografickou taktovkou Jána Ďurovčíka. Keďže ide o osvedčený tím autorov Ôsmeho svetadielu, ktorý

NS
DIVADLO
NOVÁ SCÉNA

lámal rekordy návštevnosti, tešíme sa, že sa do nášho divadla opäť vrátia diváci a spolu s nimi radosť, hudba, spev a tanec, ktoré k nášmu divadlu neodmysliteľne patria.

Ingrid Fašiangová,
riaditeľka Divadla Nová scéna

Pozvanie do Bratislavského bábkového divadla

V divadle je v plnom prúde príprava inscenácie Iný, ktorú exkluzívne pre nás napísal poľský dramatik Jarosław Murawski. Prostredníctvom hravo-znepokojivého príbehu, v ktorom všetci ľudia vyzerajú identicky, chceme viesť s deťmi dialóg o odlišnosti každého človeka. Predstavenie pripravuje režijný tandem - Tomasz Maślakowski a Lena Frankiewicz. Svet, v ktorom sú všetci rovnakí, môžete prvýkrát vidieť **v nedeľu 20.9. o 10:00 a 14:30.**

V čase mimoriadnych opatrení sa tvorivý tím pod režijným vedením Kataríny Aulitisovej pohrával s mimoriadnymi príbehmi Jiřího Dědečka, až sa dostal do núdzového stavu a potichu, pod rúskom priviedol na svet novú inscenáciu – **Rozprávky o Malej tučnej víle**. V krátkych príbehoch sa deti zoznámia so svojráznymi hračkami a zistia, že je ťažké vypočuť si

pravdu, ešte ťažšie prijať ju, no najťažšie je na sebe niečo zmeniť. Komorné predstavenie s čarom starých hračiek a vôňou palacínok môžete zažiť **27.9. o 10,00 a 14,30.** Obe predstavenia vznikli vďaka verejným zdrojom z Fondu na podporu umenia.

Katarína Aulitisová,
umelecká šéfká BBD

foto Katarína Fridrichová

SLOVENKA ROKA 2020: V dôchodcovskom veku je až 70 % lekárov vo verejnom zdravotníctve.

O d začiatku pandémie uplynulo na Slovensku vyše pol roka. V súvislosti s pandémiou sme sa obzreli na predošlé obdobie spolu s jednou z kľúčových osobností nielen v Ústrednom krízovom štábe SR, ale aj na Slovenskej zdravotníckej univerzite (SZU) v Bratislave.

Prof. MUDr. Zuzana Krištúfková, PhD., MPH, vedúca Katedry epidemiológie Fakulty verejného zdravotníctva SZU v Bratislave a prezidentka Slovenskej epidemiologickej a vakcinologickej spoločnosti (SEVS) svojim vysoko odborným prístupom významne prispieva k riešeniu súčasnej epidemiologickej situácie na Slovensku a k ochrane verejného zdravia. Koncom augusta sa stala zároveň laureátkou ocenenia **SLOVENKA ROKA 2020**.

Čo pre vás toto ocenenie znamená?

Ocenenie si veľmi vážim. Beriem ho ako ocenenie všetkých žien pracujúcich na odboroch epidemiológie úradov verejného zdravotníctva na celom Slovensku. Robia vynikajúcu a zodpovednú prácu, ktorú spoločnosť nie vždy ocení. Pandémia ukázala, aká dôležitá je sieť regionálnych úradov verejného zdravotníctva a odbornosť ich zamestnancov. Rýchlym vyhľadávaním kontaktov chorých a ich izoláciou výrazne obmedzovali šírenie nákazy. Tak sme získali čas na prípravu zdravotníckych

Mimoriadnu cenu Slovenka roka si prebrala epidemiologička Zuzana Krištúfková.

ých zariadení na druhú vlnu. Ale späť k oceneniu. My epidemiológovia nie sme zvyknutí na ocenenia, skôr naopak. Ak prijmem rýchle a razantné opatrenia, epidémia sa nerozvinie. Tak, ako to bolo v prvej vlne pandémie. Verejnosť má potom tendenciu spochybňovať opodstatnenosť prijatých opatrení - veď sa nič nedialo, navonok to teda pôsobí, že boli zbytoč-

né. Ak by sme ale neprijali žiadne, alebo len kozmetické opatrenia, boli by sme naopak kritizovaní za to, že zomrelo veľa ľudí, pretože sme v prijímaní opatrení zlyhali. Ocenenie Mimoriadna Slovenska roka bolo preto pre mňa veľkým prekvapením, ale zároveň veľmi zaväzujúce.

Ako vnímate prijímanie opatrení verejnosťou teraz na začiatku druhej vlny?

Stretávam sa s tým, že niektorí ľudia očakávajú razantné opatrenia, ako v prvej vlne, iní sú zo situácie s „Covidom“ unavení, nechcú o ňom už ani počuť a nepovažujú ho za hrozbu. Nám epidemiológom sa to nepočúva veľmi ľahko, najmä ak si uvedomíte, že my sme z Covidu unavení mnohonásobne viac. Myslím, že by sme boli najradšej, keby vírus zmizol a nebol by hrozbou. A my by sme sa mohli venovať pre-

vencii iných ochorení. Žiaľ, nie je to možné. Vírus tu je a bude sa prenášať do takej miery, ako mu to dovolíme. Ak budeme benevolentní k opatreniam, budeme ohrozovať seba, aj svojich blízkych. Celkom častým terčom kritiky je povinnosť nosenia rúšok. Ozývajú sa hlasy, ako rúška spôsobujú kožné ochorenia - ekzémy a vyrážky. Je však dôležité, aby sme sa na to vedeli pozrieť z globálneho hľadiska. Môžeme predchádzať vyrážkam na tvári, alebo zabrániť úmrtiu. Je na každom z nás, ako to vyhodnotí. Faktom však ostáva, že pokiaľ nemáme očkovaciu látku, je rúško najúčinnnejšie opatrenie na zníženie rizika prenosu vírusu SARS CoV2.

Je tiež veľmi pravdepodobné, že naša ekonomika by nezvládla prísnejšie opatrenia, podobné opatreniam v prvej vlne. Tá nás naučila, ako sa chrániť a teraz by sme to mali efektívne využívať. Platí známe ROR - rúška, odstupy a ruky. Pri odstupoch je dobré nezabúdať, že k tomu patrí aj obmedziť kontakt s inými osobami na minimum.

Vediete Katedru epidemiológie, očakávate do budúcnosti väčší záujem o štúdium tohto odboru?

Dúfam, že áno. Podmienkou väčšieho záujmu o štúdium verejného zdravotníctva je uplatnenie a ohodnotenie absolventov v praxi. A tu vidím kameň úrazu. Odmeňovanie pracovníkov vo verejnom zdravotníctve v súčasnosti je tak nízke, že naši najlepší absolventi doteraz odchádzali do súkromného sektora alebo do zahraničia. Veľmi ma teší, že súčasné vedenie Ministerstva zdravotníctva pochopilo túto situáciu a prichádza s návrhom to zmeniť a odmeňovať na úrovni ostatných zdravotníckych pracovníkov. Sľubujem si od toho zvýšený záujem o štúdium nielen verejného zdravotníctva, ale aj o špecializačné štúdium v odbore verejného zdravotníctva a epidemiológia pre lekárov, ktorí ho na Katedre epidemiológie FVZ SZU môžu absolvovať. Dnes je 70 % lekárov pra-

cujúcich vo verejnom zdravotníctve v dôchodcovskom veku. Táto pandémia nemusí byť posledným problémom. Ekologické zmeny môžu byť príčinou, že sa podobné situácie budú opakovať častejšie. Minulý rok bola napríklad u nás po prvý krát diagnostikovaná západo-nílska horúčka. Pôvodcom ochorenia je vírus, ktorý prenášajú komáre poštípaním. Tých sme tento rok mali u nás veľmi veľa. Ochorenie môže mať veľmi ťažký priebeh, so zápalom mozgu a môže skončiť aj úmrtím. Epidémia tohto ochorenia už zaznamenali v Taliansku a Maďarsku, prichádza k nám teda z juhu. Je len otázka času, kedy dôjde k nahromadeniu ochorenia aj u nás. Treba sa preto pripraviť na jeho klinickú a laboratórnu diagnostiku. Musíme vynaložiť úsilie, aby sme pre boj, či už s infekčnými, alebo neinfekčnými chronickými chorobami získali čo najviac nadšencov medzi lekármi aj verejnými zdravotníkmi.

Nebojíte sa teda o osud odboru epidemiológia?

Nie, nebojím. Epidemiológia je krásny odbor, v ktorom vieme zachrániť veľa ľudských životov. V zahraničí sa epidemiológmi nazývajú aj štatistici, ktorí analyzujú údaje o zdraví a chorobe a iní odborníci. V súlade s legislatívou platnou na Slovensku je epidemiológ lekár, ktorý získal špecializáciu v odbore epidemiológia, rovnako ako internista je lekár so špecializáciou v odbore interná medicína a gynekológ lekár, ktorý má špecializáciu v odbore gynekológia a nikto iný. Epidemiológ veľmi úzko spolupracuje so štatistikom ako aj inými odborníkmi, to však nie sú epidemiológovia. Epidemiológia je medicínsky odbor a lekár pri rozhodovaní musí uplatňovať najmä medicínske vedomosti, ale aj praktické skúsenosti. Opatrenia prijímané epidemiológmi sú vždy nepopulárne, zasahujú do života laickej populácie, preto ich musí viesť odborne zdôvodniť.

Ak má štát naozaj záujem predchádzať chorobám, mal by investovať do prí-

pravy kvalitných odborníkov - epidemiológov, ktorí budú rešpektovaní nielen laickou verejnosťou, ale aj u svojich kolegov lekárov a ostatných zdravotníkov.

Ako vnímate ďalší vývoj epidémie?

Slováci ukázali veľkú zodpovednosť v prvej vlne pandémie, najmä, keď videli, ako prebieha v Taliansku a Španielsku. Som presvedčená, že sa tak zachovajú aj teraz na jeseň, keď očakávame ešte väčší nárast ochorení aj u nás. S nárastom ochorení budú žiaľ pribúdať aj úmrtia a to nikto z nás nechce zažiť vo svojom okolí. Prísnyimi a včasnými opatreniami sme na jar nielen chránili zdravie a ohraničovali vzniknuté ohniská, ale získali sme čas, aby sa mohlo pripraviť naše zdravotníctvo. Zdravotníci v prvej línii robia úžasnú prácu, za čo im musíme byť vďační a zároveň sa musíme chovať tak, aby sme ich služby nemuseli potrebovať. Dokeď nebude u nás dostupná očkovacia látka chovajme sa ohľaduplne. Ako veľkú hrozbu v boji s Covidom vnímam aj konšpiračné teórie, ktoré bagatelizujú dopad ochorení a tiež zavádzajú v tvrdeniach o škodlivosti očkovania a očkovacej látky. V zásade sa vyvíjajú tri typy vakcín, my ešte nevieme, ktorú kúpime pre našu populáciu, pretože štúdie o účinnosti a bezpečnosti ešte nie sú ukončené, ale odporcovia očkovania už vedia, že všetky budú nebezpečné. Dlho som rozmýšľala, prečo to robia? Prišla som na to, že sú to ľudia, ktorí chcú silou-mocou na seba upozorniť. A keďže nemôžu, pretože na to nemajú, serióznou prácou vo vede a výskume, tak si to nahrádzajú spájaním poloprávdy a lži a sami sa bavia na tom, koľkí ľudia im uveria. Bolo by to vtipné, keby tým neohrozovali zdravie a životy. Oni však nemajú žiadnu zodpovednosť za zdravie a preto je to smutné. Aj v tomto prípade však verím v zdravý rozum slovenského národa a víťazstvo nad Covidom prostredníctvom očkovania.

(pk)

foto Ramon Leško
zenskyweb.sk

Aj TU môže byť Váš inzerát!

nové bezkonkurenčné ceny, už od 20 eur

garancia viditeľnosti (max. 3 inzeráty na stranu)

vyše 80 000 výtlačkov v originálnych stojanoch a na voľne prístupných miestach

Kontakt: 0902 666 111

inzeracia@bakurier.sk

Pripomíname si v SEPTEMBRI

21. september: Svetový deň Alzheimerovej choroby September – mesiac Alzheimerovej choroby

Na Slovensku žije asi 60 000 osôb s Alzheimerovou chorobou. Počas tohto mesiaca chcú v Centre MEMORY byť súdržní s tými, ktorých sa dotýkajú dôsledky tejto choroby. Alzheimerova choroba je často skrytá, nehovorí sa o nej alebo je ignorovaná a to i napriek tomu, že pacient a jeho príbuzní, ktorí často poskytujú domácu opateru, nevyhnutne potrebujú podporu vo svojej rodine, medzi priateľmi, v komunite. Trpia ňou hlavne starší ľudia a typickými prejavmi sú zabúdanie a zmeny správania. Ochorenie prináša narastajúcu závislosť osoby s Alzheimerovou chorobou na pomoci a starostlivosti svojho okolia, čo je psychicky náročné pre neho samotného, ako aj jeho blízkych. Riziko Alzheimerovej choroby môže minimalizovať aktívny a trénovaný mozog, správna životospráva, pohyb a edukácia. Preventívne aktivity aj zdravotnícku a sociálnu službu pre pacientov s týmto ochorením poskytuje Centrum MEMORY na Mlynarovičovej ul. 21 v Petržalke.

Počas septembra budú odborníci Centra MEMORY v spolupráci s odborníkmi zo Slovenskej Alzheimerovej spoločnosti poskytovať:

- Telefonické poradenstvo na t.č. 02/62 41 41 43
- Osobné konzultácie (na základe objednávok na t.č. 02/62 41 41 43)
- Bezplatné poskytovanie vzdelávacích brožúrok o ochorení a pomoci rodinným príslušníkom

Centrum MEMORY
Mlynarovičova 21
851 03 Bratislava
e-mail: cunderlikova@centrummemory.sk
web: www.centrummemory.sk

27. september – Medzinárodný deň nepočujúcich

Počet Nepočujúcich v Bratislave je vysoký, avšak oficiálna štatistika neexistuje. Množstvo Nepočujúcich ovplyvňuje pohyb za prácou. Okrem domácich

Nepočujúcich, žijú v Bratislave aj ďalší Nepočujúci prechodne kvôli práci. Napr. vo firme Volskswagen pracujú desiatky Nepočujúcich.

Zabezpečenie služieb pre Nepočujúcich je na veľmi nízkej úrovni. Veľký počet Nepočujúcich sa stretá s obrovským problémom zohnať tlmočníka slovenského posunkového jazyka.

Dlhé roky Bratislavský kraj nebol schopný zabezpečiť tlmočníkov slovenského posunkového jazyka. Táto služba je poskytovaná len od minulého roka. Okrem toho chýba napr. poradenská služba pri hľadaní práce, poradenstvo pri vybavovaní úradných záleži-

tostí a pri práci s rôznymi listinnými materiálmi. Ďalej chýbajú kurzy slovenského posunkového jazyka napríklad v prípade, že sa niekomu zhorší sluch a chce sa naučiť posunkový jazyk. Na nízkej úrovni je aj služba pre Nepočujúcich seniorov v zariadeniach. Problém je, že personál neovláda riadne slovenský posunkový jazyk a potom

ktorá sa v Bratislave venuje Nepočujúcim je Slovenský zväz nepočujúcich. Nemá však oficiálne sídlo, kde by mohli poskytovať všetky služby pod jednou strechou.

Slovenský zväz nepočujúcich bojuje za práva Nepočujúcich. Podporuje slovenský posunkový jazyk z hľadiska vytvorenia podmienok pre rozvoj kultúry v slovenskom posunkovom jazyku.

vom jazyku. Vďaka zväzu sa tlmoch v slovenskom posunkovom jazyku na tlačových konferenciách na Úrade vlády. Podarilo sa mu zaradiť tlmočníka slovenského

posunkového jazyka do katalógu pracovnej činnosti a zapísať slovenský posunkový jazyk do Registera nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska. Zväz sa usiluje zabezpečiť vyhlásenie kodifikácie slovenského posunkového jazyka a pripraviť zákon o slovenskom posunkovom jazyku.

Slovenský zväz nepočujúcich
Tel.: 0944 562 234
e-mail: deaf.vybor@gmail.com

Vaša darčeková predajňa

DELIKATESO

www.delikateso.sk

Bratislava a jej premeny

Grösslingová ulica

Najstarší doložený názov znie Resslering (1765) a Grösslingweg (1771). Pochádza z pomenovania príslušného záhonu Grössling rozprestierajúceho sa na dnešnom Hviezdoslavovom námestí až po Prievoz,

ktorý bol pomenovaný podľa dunajskej ryby hrúz škvŕnitý (po nemecky nárečovo Kressling). Tento druh ryby žil v ramene Dunaja, ktoré sa v minulosti nachádzalo v miestach, kde je dnes táto ulica. Grösslingom označovali kedysi celé územie, ktoré sa rozprestieralo za Dunajskou ulicou. Na Wigandovej mape je okolie Mlynského ramena Dunaja označené ako Grössling a podľa mapy, ktorú v roku 1900 vypracoval úrad mestského inžiniera, vidíme, že územie medzi Mlynskými nivami a Vrbovou ulicou figuruje pod názvom Grössling. Sú preň charakteristické roztrúsené domy, rozľahlé záhrady, majere, oráčiny, lúky. Tu rozkvetali ovocné sady prešporských mešťanov, ktoré spomína už písomnosť z roku 1351. Podľa testamentov z 15. a 16. storočia toto územie doslova zahalovali zeleninové záhrady a ovocné sady. Do týchto končín sa v roku 1760 dostal z dnešnej Mostovej ulice aj mestský bitúnok. Pôvodne k ulici patrila aj dnešná Medená ulica.

(OZ Bratislava a jej Premeny, archív TASR, archív BAJP)

Park Jama

Cyklistické preteky na klopenej dráhe v Bratislave 14.6.1954. Klopenná cyklistická dráha v Bratislave, na obrázku Milan Rešeta na motorke, rýchlostný rozjazd cyklistických pretekoch v roku 1954.

Cyklistická dráha sa v súčasnosti zmenila na športový park JAMA. Na porovnanie rok 2020, na rovnakom mieste stojí jeho dcéra Iveta Deáková rod. Rešetová.

Pohotovostné lekáre v Bratislave: SEPTEMBER - OKTÓBER 2020

Počas oboch mesiacov sú **NON-STOP otvorené** tieto tri lekáre:

APOTEKA ALEXANDRA, Rázusovo nábrežie 152/6, Bratislava-Staré Mesto, tel. 02/20775269

UNIVERZITNÁ lekáreň, Ružinovská 12, Bratislava-Ružinov, tel. 02/4821 1011

Lekáreň POKROK, Račianske myto 10990/1A, Bratislava-Nové Mesto, tel. 02/44455291

Okrem toho, v pracovných dňoch od 16:00 - 20:00 a počas víkendov od 8:00 - 20:00 je každý deň otvorená aj:

Lekáreň Dr. MAX, vchod z Romanovej ulice, OD Kaufland, Jantárová cesta 30, Bratislava-Petržalka (S výnimkou 15.9.2020, kedy bude v Petržalke miesto Jantárovej cesty 30, otvorená od 8:00 - 20:00:

Lekáreň BellaMia, Žltá 1/A, Bratislava-Petržalka, tel. 02/20791352, 0948922453)

SEPTEMBER - OKTÓBER 2020. V zmysle dohody medzi Bratislavským samosprávnym krajom a vedením Národného ústavu detských chorôb (NÚDCH), Bratislava je dostupnosť liekov zabezpečená aj v rámci ambulantnej pohotovostnej služby pre deti a dospelých, v Oddelení výdaja pre verejnosť nemocničnej lekáre NÚDCH, 833 40 Bratislava, Limbová 1, v čase do 22,30 denne.

Lekáreň
pohotovost'

Ich snom je v Petržalke vybudovať centrum bojových športov

S karate vyrastala, vychovalo ju, preslávilo vo svete a dnes to všetko odovzdáva mladým nadšencom. S pokorou, trpezlivosťou a hlavne neutíchajúcim entuziazmom. **Kristína Macková** už 13 rokov vedie so svojim manželom Petrom, tiež medailistom z európskeho šampionátu, **Športovú školu karate Bratislava (ŠŠK).**

História úspešného školského klubu

Príbeh sa však začal písať oveľa skôr a môže byť inšpiráciou aj pre ostatných. Počiatky klubu siahajú do roku 1990, kedy **Miroslav Cisár**, bývalý skvelý reprezentant, niekoľko-násobný majster ČSSR a dnes už dlhoročný predseda klubu a zároveň riaditeľ ZŠ Tupolevova 20 - Petržalka, založil na škole krúžok karate. Ten sa stal v roku 1995 s pomocou známych slovenských karatistov ako napr. Mráz, Klementis či Poláček základom pre športové triedy karate na ZŠ Tupolevova, ktoré fungovali na škole až do roku 2006. Logicky nasledovalo založenie športového klubu **Športová škola karate**, nakoľko karatistami boli najmä žiaci školy. Vedenie klubu v zložení Cisár, Poláček, Kvasnica zakrátko pribralo do vedenia vtedy aktívne karatistky Luciu Žilavú a Kristínu Mackovú. Na ZŠ Tupolevova to potom najmä Kristína Macková s manželom Petrom chytli do svojich rúk a vypracovali klub s vysokou športovo-profesionálnou úrovňou, z ktorej ťazia nielen rodičia v podobe záujmových krúžkov pre deti, ale aj slovenská reprezentácia karate v podobe mnohých medzinárodných úspechov.

Petržalský stroj na talenty

Každoročne ich rukami prejde vyše 200 detí, od škôľkarov až po seniorov. "Samozrejme, sami by sme to s Peťom nedali, postupne sme si preto vy-

chovali viacerých trénerov, ktorí nám pomáhajú. Taktiež patrí vďaka ďalším mnohým, bez ktorých by to nešlo. Medzi nich patrí predovšetkým Slovenský zväz karate, ktorého členom je náš klub, Slovenský olympijský a športový výbor, Národné športové centrum, Mestská časť Petržalka...", vysvetľuje Kristína.

Kto pozná ZŠ Tupolevova v Petržalke, ten vie, že popoludnie sa to len tak hmýri malými bojovníkmi. Škola vychádza klubu ŠŠK v maximálnej možnej miere v ústrety a to tak priestormi ako aj s kvalitným športovým vybavením a možnosťou vyberať si najžiadanejšie časy ako prví.

Pre obrovský záujem však museli siahnuť aj po alokované tréningové plochy v Trnávke. "Za tie roky sa nám v Petržalke podarilo vybudovať náš druhý domov, ktorý však už praská vo švíkoch. Telocvične nevieme nafúknuť a časom zrejme nebudeme vedieť uspokojiť každého rodiča, ktorý chce zapísať počas septembrových náborov svoje dieťa do nášho klubu," priznáva.

Vlastné priestory alebo výber a nie nábor

Tu sa ponúkajú dve mož-

nosti riešenia situácie. Po prvé, že by sa ŠŠK podarilo niekde v okolí vybudovať Centrum bojových športov, kde by povedzme aj čakajúci rodičia nemuseli stať na chodbe. Mohli sa v klude usadiť, nachvíľ-

vľavo Kristína Macková Grmanová s prezidentom SZK Danielom Líškom a vpravo Peter Macko s riaditeľom ZŠ Tupolevova Miroslavom Cisárom.

ku vypnúť, dať si kávičku a poprípade si aj zašportovať. Či už oni sami, alebo so svojimi najmenšími. Alebo po druhé, a aj nad touto alternatívou sa začínajú v ŠŠK zamýšľať, že by v budúcnosti nešli cestou náborov, ale výberov. "To by znamenalo, že by sa robili akési talentovky a do klubu by sme si vyberali. Z trénerského hľadiska je to výzva a zrejme

každý, kto pracuje s talentovanou mládežou by to privítal, no my stále vnímame naše poslanie aj tak trochu cez zodpovednosť voči komunite, kde žijeme. Sme Petržalčania a čo môže byť viac, ako keď vieme, kde trávia každý deň stovky detí svoj voľný čas," dodala k zámerom Kristína.

Každému je však jasné, že vybudovanie takéhoto centra bez pomoci silného investora, resp. prinajmenšom samosprávy, ktorá by poskytla pozemok alebo nevyužívanú budovu, je v slovenských pomeroch skôr v rovine utópie. "Je to náš sen. Zasnúvali sme život tomuto športu, za tie roky sme vychovali viacerých šampiónov, ale taktiež úspešných,

ky mikrosúbojov a zase dokola. V tomto sa tento šport mierne líši od niektorých ostatných, kde si chodia len tak zahrať pre radosť. Ďalšou odlišnosťou sú aj vysoké nároky na disciplínu, bez ktorej sa tento šport robiť nedá ani v prípravke. A to je jeden z dôvodov, prečo stále viac rodičov vyhľadáva pre svoje deti aj tento druh športu. "My sa tešíme z každého člena, či mu to ide alebo nie. No veľakrát mám pocit, že supľujeme trochu aj zanedbanú výchovu a rodičia čakajú od nás, že ich ratolesti zocelíme a spravíme z nich malých ninjov, najlepšie za jeden rok. To bohužiaľ nejde. V karate je úspech na disciplínu priamo naviazaný a bez nej sa dieťa nepohne. Všetko to chce čas a dnešné deti sú strašne netrpezlivé, avšak odkukali to od svojich rodičov," približuje Kristína s tým, že na to, aby niekto dosiahol v karate povedzme čierny pás, čo je asi najväčšou motiváciou, skôr ako za 8 - 9 rokov sa to nedá zvládnuť. Motivovať deti v dnešnej dobe je

širokou ponukou, marketingom a sociálnymi sieťami deformuje. Každý sľubuje RONALDA, VLHOVÚ alebo SAGANA, no nie všetci si uvedomujú, že práve tieto hviezdy obetovali športu toľko, že to sa väčšine dnešných detí a rodičom ani nesníva, čoho všetkého by sa museli vzdať, aby boli ako oni," dodáva.

"Hneď by som brala zamestnanca s čiernym pásom"

Popri tých netrpezlivých je tu však aj druhá skupina detí a ich rodičov a to tá, ktorá radšej volia "spiatocku" ako by mali zažiť pocit neúspechu. "To je asi do istej miery tým množstvom pedagogických a psychologických rád všakovakého druhu, kde nás doslova učia, aby deti zažívali iba pocity úspechu a budovali si tak sebavedomie. Nemôžem s tým úplne súhlasiť. Stáva sa, že rodič neprihlási dieťa na súťaž len z toho dôvodu, že si myslí, že dieťa prehrá a bude zronené. Podľa mňa však nič lepšie pre jeho rozvoj nemôže byť ako to, že sa naučí chápať aj prehru ako súčasť života, že ju bude vedieť spracovať a poučiť sa z nej. Úprimne? Nakoľko viem, aká je to drina a odriekanie, kým karatista získa čierny pás, ak by som bola riaditeľom vo firme, určite by som chcela zamestnanca s čiernym pásom," vraví.

Už viac ako 30 rokov ŠŠK Bratislava robí dobré meno Petržalke, Bratislave, slovenskému karate doma aj v zahraničí. Bez veľkých štátnych dotácií, bez pánskych manierov a hlavne pre ľudí. Rastú z roka na rok a ukazujú všetkým, že keď sa to robí so srdcom, ide to. Mnohé veľké a bohaté športy a ich federácie popri tom zvädzajú vnútorný "boj o koryto", mládež je u nich na okraji záujmu, pretože tabuľky nepustia a príspevky do rozpočtu prinesie iba úspech seniorov na medzinárodných šampionátoch. Verme, že pozitívny príklad tohto klubu dokáže inšpirovať aj širšie okolie.

Peter Kimijan
foto Pavol Uhrín - archív ŠŠK

Obava zo zlyhania a motivácia detí športovať

Karate je športom víťazov. Každý chce byť lepší ako ten druhý. Denne stov-

podľa Kristíny nesmierne náročné a do istej miery to zohráva rolu aj v tom, koľko detí vo všeobecnosti športuje a prečo tí, čo nešportujú, skončili po pár tréningoch doma za počítačom.

"Veď za rohom ich pri prvom ťažšom cviku v jednom športe, čaká ďalších 10 krúžkov, kam môžu po škole zavítať. „Najmä v Bratislave sa to trochu

Matej Beňuš: „Okrem dopravy, je Bratislava ideálne miesto na život.“

Tak, ako mnoho iných športovcov, aj on mal v lete namierené do Tokia. Vďaka zrušenej olympiáde si ho po dvadsiatich rokoch užíval doma s rodinou. Športové tempo si udržiava aj vďaka tréningom na divokej vode v bratislavskom Čunove. Natrafíte naňho aj v Petržalke na hrádzi, na Železnej studničke, či na prechádzke v Starom Meste. Vodný slalomár, držiteľ striebornej medaily z OH 2016, rodák z Petržalky Matej Beňuš.

Matej Beňuš (32) pochádza zo športovej rodiny, preto pri výbere povolania nemal na výber. Otec Ladislav súťažil v modernom päťboji, mama Jana reprezentovala Československo vo vodnom slalome, neskôr robila trénerku. Matej prežil detstvo so svojimi staršími sestrami v Karloveskej lodenici. Obidve sestry sa tiež venovali pádloniu. Spočiatku Matej skúšal aj iné športy ako futbal, basketbal alebo moderný päťboj, no nakoniec vyhrala rýchlostná kanoistika.

V tomto športe často o víťazovi rozhodujú stotiny sekundy, či šťastie. Čo Mateja oddeľuje od menej úspešných pre-

tekárov, je jeho nastavenie mysle. Od malička zvládal náročné situácie bez problémov. Nervozita a rozklepané ruky nepatria do jeho výbavy.

„Je veľa pretekárov nelen v kanoistike, ktorí sú na tréningoch vynikajúci. Ale potom prídu preteky a mentálne to nezvládajú. Hlava je veľmi dôležitá. Preteky sú najlepší tréning. Tam si to človek už vyskúša. Simulované preteky alebo tréningy sú úplne niečo iné, pretože pretekár vie, že môže robiť chyby. Priamo na pretekoch sa chyby neodpúšťajú, tam sa to nedá opraviť. Preto je v ťažkých momentoch dôležitá silná mentalita. Je to asi moja vrozená vlastnosť, že ťažké chvíle dokážem ustáť.“

Rodený Bratislavčan, momentálne žijúci v Petržalke, má veľmi rád naše hlavné mesto a jeho okolie. Všetok voľný čas trávi s rodinou.

„Ja som skôr na hory a kopce, ako na more. Mám rád prírodu. Chodíme často s partiou na bicykle na Železnú studničku. Tam mám pochodené všetky trail.“ Keď sme doma v Petržalke, sadneme na bicykle a ideme. Na hrádzu s deťmi ešte nechodíme, lebo podľa mňa tam nepatria malé deti. Počul som o

viacerých nehodách. Ja tiež jazdím na cestnom bicykli rýchlosťou 35 – 40 km/hod., preto je hrádza pre deti nebezpečná. Často sa chodíme kúpať na Draždiak alebo len tak na langoš a pivo. Keď sa nám s manželkou podarí, tak sa radi prechádzame v Starom Meste.“

S manželkou Ivanou vychovávajú v našom hlavnom meste troch synov. Aj keď priznáva, že by rád býval v rodinnom dome, vidí na živote v Bratislave samé výhody. „Je tu toľko prírody, že mi tu nič nechýba. Deti tu majú všetky možnosti, či už na šport alebo krúžky.“ Negatívne hodnotí bratislavskú metropolu len kvôli dopravným zápcham.

„Ľudia z malého mesta si nevedia predstaviť, že sa musím orientovať podľa zápch. Ja viem, v ktorých časoch a na ktorých miestach nemám šoféro-

vať, lebo by ma zastihla kolóna. Stretnutia si preto plánujem na obed medzi tréningmi. Popoludní už nechodím cez Prístavný most, lebo je to masaker. Takže to ma trochu obmedzuje, ale na všetko sa dá zvyknúť.“

Leto na Slovensku a v Bratislave trávi Matej hlavne

nieť zodpovednosť za našich reprezentantov, a preto bola reprezentatívna sezóna predčasne ukončená. Namiesto toho je pripravený program v podobe domácich pretekov.

„Majstrovstiev Európy v Prahe sa nezúčastníme len my a Angličania. Celá Európa tam príde, ale preteky budú bez divákov. Ten kanál má dĺžku 450 m. Areál je obrovský. Keď sa nechcete s niekým stretnúť, tak sa nestretnete. Funkcionári na zväze sa takto rozhodli, aj na -

ných pretekoch je možnosť porovnať sa s domácou konkurenciou a viac času pre rodinu.

„Výhoda je v tom, že som po dvadsiatich rokoch v lete doma. Namiesto pretekov mám voľné víkendy. Teraz je čas na príjemné veci. Cez týždeň trénujem a cez víkend chodíme s deťmi po výletoch.“

Pred štyrmi rokmi Matej získal na svojej prvej olympiáde striebornú medailu. Podobný triumf chcel zopakovať pod piatimi kruhmi aj tento rok v Tokiu. Situácia okolo pandémie však spôsobila, že najlepší športovci sveta budú o medaily bojovať až o rok. Petržalčan však svoju miestenu stále nemá istú. Konkurencia je obrovská. Rozhodovať sa bude medzi ním, Alexandrom Slafkovským a Michalom Martikánom budúci rok v máji v Taliansku. Matej je momentálne na druhej priečke pred Alexandrom Slafkovským. V októbri sa Matej chystá kanál v meste Ivrea preveriť a na rozhodujúce preteky sa poriadne pripraviť.

Silná generácia reprezentantov vo vodnom športe tu však nebude večne. Ako to vidí Matej so svojimi nasledovníkmi?

„Kvalita ide dolu vodou. Systémovo to nefunguje u nás veľmi dobre. Vždy sa vynoria nejaké individuality, ktoré neviem ako budú vyzeráť v budúcnosti, ale náznaky sú tam dobré. Ale určite to nebude v takom množstve, že prinesieme 11 medailí z Majstrovstiev Európy.“

Monika Grznárová
(foto BK, archív MB)

kvôli zrušeným medzinárodným pretekom a súťažiam. Na situáciu okolo pandémie zareagovala aj slovenská kanoistika, ktorá nemôže

priek tomu, že tréneri a aj my pretekári sme chceli ísť.“

Pozitívnu stránkou zrušených medzinárod-

8. 9. OSM EUR NA HODINU
Učinkujú: Martin Zouhar, Martin Kraus, Martina Randová / Danieľ Šinkorovič, Antonín Procházka / Zbyšek Pantůček

26. 9. Sylvia miláčik
Režia: Sofia Ferencová
Učinkujú: Natália Puklulová, Vlado Černý, Anna Siláková, Marián Labuda, Tomáš Mrekaj

20. 10. Milenec
Režia: Sofia Ferencová
Učinkujú: H. Hrdá, M. Gála Perlová / Rozália Poláčková, D. Zemanová, M. Maturová

29. 10. FRIDA
MAĽOVAŤ A MILOVAŤ MUZIKÁL GERI, HEVIER, VOŠÁTKO

18. 9. DROBEČKY Z PERNÍKU
Učinkujú: Simona Stáňová (cena Thalio), Andrej Darňák, Ľuboš Gebusky, Ernest Čekan / Filip Čil, Helena Karochová, Vojtěch Zavešský

5. 10. podfuk
Kulturná komédia
a hudobná divoká komédia
v štýle 1980. rokov

23. 10. FRAGILE & CIMBAL BROTHERS

21. 9. MANDARÍNKOVÁ IZBA
Francúzska komédia Roberta Thomasa
Mand. Kravčík, Pavol Topolný, Zuzana Tkáčová a Bibiana Ondříčková

6. 10. CO TAKHLE KE ZPOVĚDI...
Učinkujú: Petr Nárožný, Jakub Štěpán, Jan Černý / Martin Zahálka, Andrea Darňáková / Jitka Darňáková, Zuzana Slávková / Irena Svobodová, Irena Svobodová / Zuzana Slávková, Mária Málková / Katerina Sedláčková

26. 10. LORDI
Maroš Krámar - Peter Štátnar - Jozef Vajda

22. 9. SCÉNY Z MANŽELSKÉHO ŽIVOTA
Učinkujú: Michaela Badriková, Michal Dlouhý, Kamel Halilich / Vasil Fidič, Barbara Lukáčová, (prieč za obrazom) Simona Stáňová

19. 10. ŠIALENÉ POŽNÍČKY
Najúspešnejšia detektívna komédia na svete
PAUL PÖRTNER

27. 10. CAVE MAN
Učinkujú: Honza Holík / Jakub Slach

Wüstenrot Teatro
Bratislavské Hudobné Divadlo

Teatro Wüstenrot, Trnavské mýto 1,
831 04 Bratislava. www.gedur.sk,
gedur@gedur.sk, 02/50 22 87 39.

Predpredaj vstupeniék: Ticketportal,
pokladňa Teatro Wüstenrot, Agentúra
Kováčová

Generálny partner divadla
wüstenrot
STAVBA SPOKOJNOSTI, POHODY A ŽIVOTU

SEP-OKT 2020

V hlavnom meste sa bude opäť hrať medzinárodný hokej. Bratislavský hokejový klub iClinic Bratislava CAPITALS sa v tejto sezóne predstaví v kvalitnej rakúskej nadnárodnej súťaži ICE - Hockey League (doteraz známej pod označením EBEL liga).

Na zimnom štadióne Ondreja Nepelu bude hostiť tímy z Rakúska, Talianska či Maďarska. O tom ako sa začal písať nový hokejový príbeh bratislavského klubu, o ambíciách a očakávaniach v novej súťaži sme sa rozprávali s viceprezidentom a generálnym riaditeľom klubu Dušanom Pašekom ml.

Kde sú začiatky tímu iClinic Bratislava CAPITALS? Kedy vznikol nápad vytvoriť v Bratislave nový hokejový klub?

Myšlienka odkúpenia obchodných podielov HC Bratislava vznikla preto, lebo sme chceli pomôcť Bratislave a slovenskému hokeju. Chceli sme vybudovať tím, ktorý by hral našu najvyššiu hokejovú ligu a bol by z Bratislavy. V tom čase HC Slovan hrával v KHL a nič nenasvedčovalo tomu, že by sa mali vrátiť do extraligy. Keď boli podpísané všetky zmluvy a dokumenty, dozvedeli sme sa, že Slovan sa vracia do slovenskej ligy. Ale už sme z tej cesty nemohli ustúpiť. Situácia sa však dynamicky menila a my sme mali slabú návštevnosť. Chceli sme bratislavskému a slovenskému divákovi priniesť niečo iné. ICE – Hockey League prejavila záujem o to, aby sme pôsobili v ich lige. Okrem toho hlavný akcionár iClinic Bratislava CAPITALS Ivo Ďurkovič má obchodné aktivity v Rakúsku. To boli tie premenné, ktoré rozhodli o tom, že sme sa stali účastníkom tejto kvalitnej nadnárodnej hokejovej súťaže.

Hlavný akcionár klubu iClinic Bratislava CAPITALS MUDr. Ivo Ďurkovič je Váš kamarát. Ako ste sa zoznámili?

To je

dlhý príbeh. V jeden letný sobotný večer pred deviatimi rokmi som išiel s partiou kamarátov von do mesta. Jeden z mojich kamarátov priniesol so sebou aj doktora Iva Ďurkoviča. Sedeli sme v meste na terase a ja som o desiatej zahlásil, že idem domov. Na to sa pán doktor spýtal, či som normálny, keď idem tak skoro domov. Tak som mu vysvetlil, že sa potrebujem vyspať, pretože mám ráno o šiestej tréning. Ivo na to povedal, že aj on chce prísť na tréning. V tej chvíli som veľmi tomu neveril, pretože som už vtedy vedel o jeho pracovnej vyťaženosť. Ale on sa naozaj pred šiestou objavil v šatni s hokejkou a išiel na ľad. Postupne sme sa lepšie spoznali a stali sa z nás kamaráti.

A ako vznikla Vaša

pracovná spolupráca?

Po operácii platničky som ešte dve sezóny hrával. Problémy sa mi stále vracali, necítil som si nohu, trpela mi. Vtedy som si povedal, že končím s hokejom. Doktor Ďurkovič mi v tom čase ponúkol spoluprácu. Tak som začal pracovať ako projektový manažér očnej kliniky iClinic, čo robím doteraz. No a jedného dňa sme sa vybrali na barážový zápas medzi Žilinou a Detvou. Rozprávali sme sa s vtedajším manažérom Žiliny, ktorý sa Iva Ďurkoviča spýtal, či nemá záujem podporovať hokejový klub. Vtedy sme oslovili takmer všetky tímy v slovenskej extralige s ponukou generálneho partnerstva, ktorý by bol v názve klubu. Nakoniec sme sa dohodli s Banskou Bystricou. Tak vzniklo veľmi silné puto pána Ďurkoviča s hokejom. Ďalším krokom bol vstup do HC Bratislava, ktorý prešiel kompletnou premenou.

Takto pred rokom boli Vaše ambície dostať sa s tímom iClinic Bratislava CAPITALS do Tipsport ligy. Dnes je

Dušan Pašek ml.: „Divákom chceme priniesť niečo, čo tu ešte nebolo.“

však všetko inak a CAPITALS odštartujú sezónu v kvalitnej rakúskej nadnárodnej lige. Čo bolo zlomovým alebo rozhodujúcim faktorom tohto kroku?

Bolo tam viacero motívácií a dôvodov, ktoré boli približne na rovnakej úrovni. Jedna z nich bola tá, že Bratislava už má zastúpenie v našej najvyššej hokejovej súťaži. Okrem toho sme chceli priniesť bratislav-

nás presvedčilo o tom, že najlepšia cesta pre nás je prestup do nadnárodnej súťaže.

Predsa len, ide o oveľa kvalitnejšiu súťaž, akú hral tím CAPITALS doteraz. V čom sú tie najväčšie rozdiely medzi Slovenskou hokejovou ligou a rakúskou ligou ICE - Hockey League? Na čo sa musí mužstvo pripraviť?

Už minulú sezónu sme mali tím, ktorý by kvalitou aj v slovenskej Tipsportlige hral dôstojnú rolu. Po nechal sme si 8 hráčov z minulej sezóny, ktorí sú skúsení a hrávali najvyššie súťaže a boli v reprezentácii. Napr. Dávid Buc, ktorý hral na posledných Majstrovstvách sveta alebo brankár Peter Hamerlík,

rý má bohaté trénerské skúsenosti z pôsobenia v HC Slovan, v Košiciach, v Avangarde Omsk. Je to tréner, ktorý má svoju kvalitu a ktorý je na hráčov tvrdý, ale zároveň vie z nich vyťažiť maximum. Nemáme v tíme žiadne veľké hviezdy. Chceli sme sa prikryť takou dekou, na ktorú máme.

V rakúskych štúdiách sa už viedli debaty o pozícií, ktorú by CAPITALS ako nováčik súťaže mohol zastávať. Aké sú Vaše očakávania?

My chceme byť „šťukou“ ligy. Nemáme veľké oči. Chceme to robiť pokorne, skromne, ale zároveň hrdo. Ja neviem v tejto chvíli povedať, či budeme po desiatich kolách prví alebo poslední. Budeme však robiť maximum, aby sme tie výsledky mali čo najlepšie. Veríme tomu, že sa nám bude dariť a súťaž ukáže ako na tom sme v porovnaní so zahraničnými celkami. Budeme reprezentovať slovenský hokej v zahraničí. Chceme pôsobiť po každej stránke profesionálne a robiť dobré meno slovenskému hokeju.

Rakúšania sa tešia na pekný a nový štadión Ondreja Nepelu. Myslíte si, že rakúska liga priláka viac divákov ako Tipsport liga?

Netrúfam si teraz povedať, že ideme naplňať zimný štadión Ondreja Nepelu. Ale na ľade aj mimo neho urobíme všetko, aby si fanúšikovia našli cestu na naše zápasy. Máme v pláne počas zápasov robiť sprievodné zábavné akcie.

Monika Grznárová
(foto BK, iclinic-capitals.sk)

Čo bolo rozhodujúce pri stavbe kádra?

V prvom rade sme sa dohodli s Rostislavom Čadom. Je to tréner, kto-

Trénerom tímu sa stal Bratislave už dobre známy Rostislav Čada.

skému divákovi niečo, čo tu ešte nebolo. V tejto nadnárodnej hokejovej súťaži majú tímy veľmi vysoké rozpočty. Sú to kvalitné tímy, ktoré aj v Lige majstrov každý rok dokazujú, že majú svoju kvalitu. Ďalším faktorom bol marketingový efekt kvôli klinikám, ktoré sú v Rakúsku. Toto všetko

ktorý je vicemajster sveta so slovenskou reprezentáciou. Sú to hráči, ktorí by sa nestratili ani v kvalitnejších súťažiach ako je slovenská hokejová liga.

Najbližšie ligové domáce zápasy Capitals:

25.9. o 18:30 HCB Südtirol Alperia (Bolzano)
27.9. o 16:30 spusu Vienna Capitals
10.10. o 18:30 Dornbirn Bulldogs
23.10. o 18:30 EC-KAC (Klagenfurt)
25.10. o 17:30 EC VSV (Villach)

celý rozhovor nájdete
na bakurier.sk

Mademoiselle
de *M*argaux

L'inspiration chocolat

Vaša darčeková predajňa

DELIKATESO

www.delikateso.sk

